

I.E.S. “PINO MANSO”

O PORRIÑO

PROGRAMACIÓN DO CURSO
2.021-2.022

DPTO. DE EDUCACIÓN
PLÁSTICA E VISUAL

E. PLÁSTICA, V. e A. (1º,3º e 4º E.S.O.)

A.-INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....	Páx. 3
B.-CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....	Páx. 6
C.-OBXECTIVOS.....	Páx. 9
D.-CONCRECIÓN PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE: temporalización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación.....	Páx. 13
Criterios para a secuenciación.....	Páx.14
1º ESO.....	Páx.15
3º ESO.....	Páx.28
4º ESO.....	Páx.41
E.-CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN.....	Páx.54
Procedementos de avaliación.....	Páx.54
Avaliación inicial.....	Páx.54
Avaliación ordinaria.....	Páx.56
Avaliación extraordinaria.....	Páx.58
Recuperación de materias pendentes.....	Páx.58
F.-CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.....	Páx.59
G.-MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	Páx.63
H.-MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	Páx.65
I.-ELEMENTOS TRANSVERSAIS.....	Páx.67
K.-ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	Páx.71
L.-INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.....	Páx.73
M.-MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	Páx.75
(BACHARELATO.....)	Páx. 77)

ANEXO I: ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN Á SITUACIÓN CREADA POLA COVID-19

INTRODUCCIÓN
E
CONTEXTUALIZACIÓN

A Educación Plástica e Visual na E.S.O. ten que facer fronte a un –cando menos- dobre obxectivo: o de ensinar a ver e o de ensinar a facer. É dicir, por unha banda, dotar ó alumno cun sistema de referencias válido para interpretar, clasificar e analizar críticamente o aluvián de imaxes no que de cotío se ve inmerso, e, por outra, de capacitalo para que ademáis de ser un mero lector dese universo de imaxes, se converta nun emisor de manifestacións gráficas válido que lle permitan comunicarse de xeito eficaz cō resto da sociedade.

Pero ademáis, dentro do que sinalamos como primer obxectivo, o de ensinar a ver, cabría distinguir entre o capacitar para a análise dunha imaxe concreta dende o punto de vista dos elementos sintácticos e estruturais que a configuran (a luz, a cor, o volume), e o dotar das referencias necesarias para a contextualización desa mesma imaxe (según por exemplo, a súa función, a súa concreta linguaxe artística, o seu momento histórico, o seu estilo, etc.).

Asemade, na tarefa de ensinar a facer compre non só introduci-lo alumno nas distintas técnicas, procedementos e materiais plásticos, así como no seu manexo, se non, tamén, informalo das características propias da cada linguaxe gráfica en concreto (cine, comic, deseño, pintura), e dos recursos e terminoloxía propios de cada unha delas.

Estes diferentes ámbitos que atinxen ós obxectivos últimos da area, teñen como consecuencia certas dificultades engadidas á hora de intentar programar e secuenciar os contidos e os criterios de avaliación, as dúas finalidades centrais, ó noso modo de ver deste proxecto curricular.

Na presente programación, e atendendo á recomendación do Currículo Oficial de díspos de forma cíclica durante toda a etapa, eleximos o agrupalos en unidades didácticas amplas, dentro das que tiveran cabida os distintos tipos de contidos. De xeito que, aínda que as distintas unidades didácticas aparezan baixo títulos que, normalmente, fan referencia a aspectos “sintácticos” (a cor, a luz,...), debe entenderse que ditos títulos, non son senón un pretexto para aglutinar contidos dos distintos ámbitos xa citados.

Deste xeito, e por citar un exemplo, na Unidade Didáctica I do primer ciclo: “A forma” atoparemos contidos referidos tanto ó análise perceptual das formas na realidade, como á delimitación do concepto de forma e dos seus tipos, ó análise do tratamento da forma nas imaxes, no arte, etc., e ós distintos procedementos e técnicas gráficas que consideramos máis axeitados para a exploración de ditos conceptos formais.

Os bloques en que aparecen divididas, pola súa banda, as unidades didácticas, non deben ser considerados como “temas” ou “leccións” distintas, con tratamento separado e lineal no tempo, senón como unha organización dos contidos neses diferentes ámbitos e polo tanto, deberían ser expostos e traballados de forma paralela e continua, do xeito que cada profesor en concreto decida e recolla na súa programación anual de aula.

A presente programación aplicarase no IES Pino Manso de O Porriño, centro de Educación secundaria e Bacharelato con algo menos de cincocentos alumnos provintes na súa meirande parte dos centros adcritos (C.E.I.P. Fernández López de O Porriño e C.E.I.P. de Atios), situados no mesmo concello, pero que recolle tamén, sobre todo no bacharelato alumnos de concellos limítrofes com Salceda de Caselas, Mos, Pontearreas, etc. O alumnado da ESO procedente das parroquias citadas emprega o transporte escolar.

O concello conta cun número elevado de inmigrantes, computándose no ano 2013 un total de 1.137 estranxeiros. Este dato ten especial incidencia no IES *Pino Manso* cun porcentaxe alto de alumnado de procedencia foránea: Marrocos, Arxentina, Venezuela, Uruguai, Brasil, Romanía, etc. Este alumnado necesita unha atención especial, sobre todo o procedente dos países do leste de Europa e Marrocos, posto que o coñecemento das linguas galega e castelá é nulo.

Así, para a correcta lectura desta programación conviría sinalar a importante tradición artística e cultural que esta vila de O Porriño ten (dentro das limitacións lóxicas de ser unha pequena vila semiindustrial), e o elevado número de asociacións, publicacións e eventos culturais que nela se desenvolven. Este feito vese reflectido, por exemplo, en que contamos con un bo numero de alumnos con certas inquietudes pictóricas –se ben focalizadas, como por outra banda é loxico, no eido do graffiti-, musicais,etc. Esta é, probablemente, a razón de que no curso (4º da E.S.O.) en que a Educación Plástica e Visual se oferta como optativa en competencia con outro bó número de asignaturas contemos case sempre con máis da metade dos alumnos.

No presente curso, serán tres os profesores encargados de impartir as materias propias do departamento: D.Antonio Abalde Garcia, profesor numerario que é, ademáis secretario do centro, e D.Juan Carlos Lago Bravo, Xefe do Departamento, tamén profesor numerario, don Antonio Gago Justo, pertencente ao departamento de Matemáticas.

O seguinte cadro amosa os grupos e areas que imparte cada un de dos citados profesores:

	<i>E.P.V. 1º ESO</i>	<i>E.P.V. 3º ESO</i>	<i>E.P.V. 4º ESO</i>	<i>DEB. TÉC. 1ºBAC</i>	<i>DEB. TÉC. 2ºBAC</i>	<i>DEB. ART. 1ºBAC</i>	<i>DEB. ART. 2ºBAC</i>
<i>ANTONIO ABALDE</i>				A	A, B		
<i>CARLOS LAGO</i>		A,B	A-C, B			A-B-C	A-B-C
<i>ANTONIO GAGO</i>	A, B, C	C					

CONTRIBUCIÓN
AO DESENVOLVIMENTO
DAS
COMPETENCIAS CLAVE

Descritores e desempeños cos que a Educación Plástica, Visual e Audiovisual contribue ao desenvolvemento das competencias clave:

Competencia en comunicación lingüística (CCL):

- Expresar ideas, sentimentos e emocións.
- Integrar a linguaxe gráfico-plástica con outras linguaxes enriquecendo, así, a comunicación.
- Coidar de xeito especial o léxico, tanto na expresión oral como na escrita, así como a precisión na linguaxe.
- Interpretar mensaxes visuais.
- Comunicarse mediante imaxes.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT):

- Aprender a utilizar con soltura a linguaxe simbólica.
- Profundizar no coñecemento de aspectos espaciais da realidade mediante a xeometría e a representación obxectiva de formas
- Aplicar métodos de análises rigorosas.
- Manexar coñecementos para comprender e interpretar a realidade.
- Interpretar con claridade e precisión patróns de percepción visual.
- Recoñecer as ilusións ópticas e a manipulación de imaxes.

Competencia dixital (CD):

- Dar relevancia aos contidos sobre o entorno audiovisual e multimedia e en particular ao mundo da imaxe que dita información incorpora.
- Empregar recursos tecnolóxicos específicos para a elaboración de producións visuais.
- Utilizar recursos tecnolóxicos para a busca de información e a creación e difusión de imaxes.
- Valorar o potencial dos medios audiovisuais.

Competencia para aprender a aprender (CAA):

- Favorecer a reflexión sobre os procesos e a experimentación creativa.
- Tomar conciencia das propias capacidades e dos propios recursos.
- Aceptar os propios erros como instrumentos de mellora.

- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento crítico.
- Identificar características e potencialidades persoais.
- Investigar e reflexionar, chegando a conclusións a partir de imaxes.

Competencias sociais e cívicas (CSC):

- Promover a creación artística como un traballo en equipo, xerando actitudes de respecto, tolerancia, cooperación e flexibilidade.
- Contribuir á adquisición de habilidades sociais.
- Inducir ao pensamento creativo e á expresión de emocións, vivencias e ideas como diversas respostas fronte ao mesmo estímulo,
- Asumir e acepta as diferencias.
- Recoñecer a imaxe que o identifica e que o diferencia dos demais.

Conciencia e expresións culturais (CCEC):

- Ampliar o coñecemento dos diferentes códigos artísticos e da utilización de técnicas e recursos que lles son propios.
- Mirar, ver, observar e percibir dende o coñecemento da linguaxe visual.
- Apreciar os valores estéticos e culturais das producións artísticas.
- Experimentar e investigar coa diversidade de técnicas gráficas e plásticas, sendo quen de expresarse mediante imáxes.
- Respectar outras identidades e outras culturas.

Sentido da iniciativa e espíritu emprendedor (CSIEE):

- Convertir unha idea nun produto.
- Desenvolver estratexias de planificación, previsión dos recursos necesarios, de rexistros sistemáticos de anticipación e avaliación dos resultados.
- Colocar ao alumnado ante un proceso que lle obriga a tomar decisións de forma autónoma.

OBXECTIVOS

OBXECTIVOS DA E.S.O.:

Polo que respecta aos **obxectivos de etapa**, a ESO contribuirá a desenvolver nos alumnos e nas alumnas capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.

- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- j) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- k) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
- m) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- n) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
- o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

OBXECTIVOS DA MATERIA:

- Favorece-la desinhibición para así poder posibilitar unha maior capacidade de expresión libre a través da linguaxe visual e plástica.

- Desenvolve-la capacidade de observación e percepción como medio para comprende-las estruturas formais que nos rodean, potenciando as propias capacidades de actividade representativa: sensibilidade, memoria visual, imaxinación e fantasía.

- Comprende-la problemática que comporta a representación formal e extraer solucións dende as diferentes culturas ó longo da historia da arte, do deseño e da comunicación, enfatizando as manifestacións propias da cultura galega.

- Coñecer e aplicar correctamente diversas técnicas e desenvolver destrezas que favorezan e amplíen a capacidade expresiva, investigando nas súas posibilidades expresivas valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo e facendo uso así mesmo das novas tecnoloxías.

- Estimula-la expresión creativa de xeito que as composicións plásticas expresen niveis de aprendizaxe que reflectan personalismo expresivo, sensibilidade no trazo, resultados orixinais e anovadores, enriquecendo as posibilidades de comunicación tanto individual como colectivamente.

- Desenvolve-la capacidade de análise crítica das imaxes gráfico-plásticas, tanto se son representadas dunha maneira obxectiva como subxectiva, a partir dos recursos adquiridos ó longo da etapa.

- Aplica-la linguaxe plástica e da imaxe (conxunto de feitos artísticos, culturais e visuais) a outras áreas do currículo, integrando as diferentes linguaxes e elexindo a fórmula máis axeitada en función das súas necesidades de comunicación.

- Facer uso dos hábitos adquiridos de observación, atención, precisión, pulcritude, reflexión, análise, crítica e revisión nas distintas fases de produción dunha obra, tanto individual como colectivamente.

- Considerar e aprecia-lo feito artístico como fonte de gozo estético e como parte integrante do seu patrimonio cultural, contribuíndo activamente ó seu respecto, conservación e mellora.

- Respectar e apreciar outros modos de expresión visual e plásticos, distintos do propio e dos modos dominantes do medio, superando estereotipos e convencionalismos e elaborar xuízos e criterios persoais que lles permitan actuar con autonomía e iniciativa.

- Empregar axeitadamente a terminoloxía específica, oral e gráfica da linguaxe plástica e visual.

CONCRECIÓNS PARA OS
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

CRITERIOS PARA A ORGANIZACIÓN E SECUENCIACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE:

A.- Criterio de operatividade: Á hora de organizar e secuenciar os estándares e contidos relacionados do área para cada curso, decidiuse non seguir estrictamente a división (Debuxo Técnico, Expresión Plástica e Comunicación audiovisual) establecida no decreto que regula a implantación da LOMCE na C.A. de Galicia, senón estruturalos en bloques propios que recollan aspectos de dous ou tres dos apartados citados. Creemos que ao ser esta unha materia eminentemente práctica, no que a realización de actividades vertebra o seu desenvolvemento, esta organización resulta máis operativa. Nun mesmo traballo podemos, por exemplo, estudar e avaliar contidos e estándares propios de Debuxo técnico como os polígonos ou as tanxencias, ao mesmo tempo que desenvolvemos outros propios de Expresión Plástica como o uso da cor ou da luz.

B.- Criterio de organización cíclica: Os conceptos centrais do area repítense en unidades didácticas dos distintos cursos, procurando, de tódolos xeitos, modifica-lo punto de vista dende o que se analizan, deixando aqueles enfoques que requiren un maior esforzo de abstracción mental para os cursos superiores.

C.- Criterio de dificultade: enlazando con esta última idea, tentouse comenzar no primer ciclo cos conceptos máis básicos e concretos (cor, textura, luz...) e profundizar xa no segundo ciclo algúns outros que necesitan unha maior capacidade de análise e xuízo crítico (a imaxe, a publicidade, o feito artístico...), unha maior comprensión espacial (sistemas de representación...) ou unha maior capacidade para o manexo de instrumentos de precisión e tecnolóxicos (trazados xeométricos, deseño, novas linguaxes artísticas...).

D.- Criterio de interés: tentouse introducir en tódalas unidades cando menos algún aspecto que se pode considerar, ou iso creemos, como cercano ós intereses e gustos dos alumnos (bandas deseñadas, cine, video-clips,...) así como outros nos que pidan darse conta da utilidade dos aprendizaxes da área (deseños, planos, etc...).

Deste xeito, os distintos estándares de aprendizaxe e os respectivos obxectivos, contidos e competencias clave relacionados, así como a súa concreción en graos mínimos de consecución, temporalización e instrumentos para a avaliación organizáronse segundo as seguintes táboas:

1° E.S.O.

BLOQUE 1: ELEMENTOS XEOMÉTRICOS FUNDAMENTAIS

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elementos xeométricos fundamentais: punto, liñas e direccións. Posicións relativas entre rectas: paralelas, cortantes e perpendiculares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Comprender e empregar os conceptos espaciais do punto, a liña e o plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ A ▪ A
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Manexo da escuadra e cartabón para o trazado de paralelas, perpendiculares e rectas a 45°. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Construír distintos tipos de rectas, utilizando a escuadra e o cartabón, despois de repasar previamente estes conceptos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ M ▪ C ▪ C ▪ T
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Circunferencia e círculo. A circunferencia como lugar xeométrico básico no plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Coñecer con fluidez os conceptos de circunferencia, círculo e arco. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ D
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Manexo do compás. Dividir a circunferencia en dous, catro, seis ou oito partes iguais, usando o compás. Realizar motivos decorativos co manexo do compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Utilizar o compás, realizando exercicios variados para familiarizarse con esta ferramenta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ M ▪ C ▪ C ▪ T
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Ángulos. Clasificación de ángulos y posicións relativas. ▪ B3.6. Trazado de ángulos con escuadra e cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Comprender o concepto de ángulo e bisectriz e a clasificación de ángulos agudos, rectos e obtusos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30°, 45°, 60° e 90° na escuadra e no cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ SI ▪ E ▪ E
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Realizar operacións con ángulos. Medidas angulares. Transporte de medidas angulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Estudar a suma e a resta de ángulos, e comprender a forma de medilos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ M ▪ C ▪ C ▪ T
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Bisectriz dun ángulo. A bisectriz como lugar xeométrico básico no plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Estudar o concepto de bisectriz e o seu proceso de construción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ C ▪ E ▪ C
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Mediatriz dun segmento. A mediatriz como lugar xeométrico básico no plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Trazar a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ M ▪ C ▪ C ▪ T
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Teorema de Thales. Aplicacións do teorema de Thales para dividir un segmento en partes iguais e para a escala dun polígono. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Estudar as aplicacións do teorema de Thales. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.10.1. Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ C ▪ E ▪ C
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ f ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Coñecer lugares xeométricos e defínilos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.11.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ M ▪ C ▪ C ▪ T
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ C ▪ L ▪ C ▪ S ▪ C

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 1: Deseño un laberinto con paralelas e perpendiculares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Traza rectas paralelas e perpendiculares a outra dada, utilizando escuadra e cartabón con mediana precisión. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, aínda con inexactitudes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 2: Construo unha flor lobulada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica os ángulos de 90º na escuadra e no cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 3: Identifico ángulos con cores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suma ou resta ángulos positivos con regra e compás. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 4: Deseño un motivo téxtil xeométrico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 4.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.10.1. Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.11.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Explica, verbalmente ou por escrito algúns exemplos de lugares xeométricos como mediatriz, circunferencia e rectas paralelas e perpendiculares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 1, 2, 3 e 4. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 1,2,3 e 4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requeridas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 1, 2, 3 e 4. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 1,2,3 e 4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 1, 2, 3 e 4. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 1ª avaliación

BLOQUE 2: A FORMA XEOMÉTRICA

Obx.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Triángulos. Clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. Propiedade fundamental dos triángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Comprender a clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Construción de triángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Construír triángulos coñecendo tres dos seus datos (lados ou ángulos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.13.1. Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. Liñas e puntos notables dos triángulos. Alturas, medianas, bisectrices e mediatrices dos triángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Analizar as propiedades de puntos e rectas característicos dun triángulo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.14.1. Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. Triángulo rectángulo: características e construción dun. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. Coñecer as propiedades xeométricas e matemáticas dos triángulos rectángulos, e aplicalas con propiedade á construción destes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.15.1. Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Cuadriláteros: clasificación e propiedades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. Coñecer os tipos de cuadriláteros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.18. Construción de cuadriláteros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Executar as construcións máis habituais de paralelogramos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.19. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.18. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.20. Construción de polígonos regulares inscritos nunha circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.19. Estudar a construción dos polígonos regulares inscritos na circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clasifica calquera triángulo, observando os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 5: Convirto unha imaxe en triángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 5.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Traza rectas paralelas e perpendiculares a outra dada, utilizando escuadra e cartabón con mediana precisión. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.13.1. Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe un triángulo coñecendo os seus tres lados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 6: Invento unha nova senal de perigo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 6.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.14.1. Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determina o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as mediatrices correspondentes. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.15.1. Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Debuxa un triángulo rectángulo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 7: Collage con formas xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 7.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clasifica correctamente calquera paralelogramo. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe calquera paralelogramo. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 8: Deseño unha peza de cerámica con formas poligonais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 8.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe correctamente triángulos equiláteros e cadrados inscritos nunha circunferencia. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requeridas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 5, 6, 7 e 8. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 5,6,7,e 8.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 5, 6, 7 e 8. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 1ª avaliación

BLOQUE 3: ELEMENTOS CONFIGURATIVOS
(Punto, liña e plano)

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Elementos configurativos da imaxe: punto, liña e plano. ▪ B1.2. Aprecio do uso que os/as artistas fan do punto, a liña e o plano para aplicalo ás propias composicións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Identificar os elementos configuradores da imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráficas plásticas propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. ▪ B1.4. Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. ▪ B1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Experimentar coas variacións formais do punto, o plano e a liña. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.2. Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. A cor coma fenómeno físico e visual. Mestura aditiva e mestura substractiva. ▪ B1.10. Círculo cromático. Cores complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Experimentar coas cores primarias e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e substractiva e as cores complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Elementos de expresión plástica: liña, textura e cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Expresar emocións utilizando distintos elementos configurativos e recursos gráficos: liña, puntos, cores, texturas, claroscuros, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece a importancia do punto como elemento configurador de imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 9: Aplico a técnica puntillista a un debuxo libre. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 9.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Sabe obter as cores secundarias a partir das primarias. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.2.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece exemplos de ritmos liñais na natureza. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 10: Reproduzo mediante puntos e liñas os nudos e vetas da madeira. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 10.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.2.2. Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Reproduce exemplos de ritmos liñais presentes na natureza. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.2.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza distintos tipos de liñas e grosos. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 11: Coloreo unha imaxe libre con liñas de distintos grosos e materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 11.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.3.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Adecua a dirección, o grosor e o movemento das liñas á imaxe elexida. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requeridas. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 9, 10 e 11. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 9, 10 e 11.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 9, 10 e 11. 	<ul style="list-style-type: none"> Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 2ª avaliación

BLOQUE 4: ELEMENTOS FORMAIS
(Composición, ritmo e proporción)

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Composición: elementos. ▪ B1.8. O ritmo na composición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificar e aplicar os conceptos de equilibrio, proporción e ritmo en composicións básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e graficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.3. Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.4. Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.4.1. Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e graficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Comprende os concepto de equilibrio proporción e ritmo.. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 12,13, 14 e 15. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 12, 13, 14 e 15.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.4.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Aplica o concepto de equilibrio compositivo ás súas obras. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 12: Colaxe de formas planas. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 12.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.4.3. Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Aplica o concepto de ritmo visual realizando composicións modulares. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 13: creo ritmos visuais modulando formas xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 13.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza colaxes correctamente. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 12 e 13. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 12 e 13.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.4.4. Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Cosegue representar formas básicas de xeito proporcionado. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 14: debuxo obxectos do natural. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 14.
			<ul style="list-style-type: none"> Actividade 15: debuxo aos meus compañeiros 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 15.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requeridas. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 12,13, 14 e 15. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 12, 13, 14 e 15.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 12,13, 14 e 15. 	<ul style="list-style-type: none"> Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 2ª avaliación

BLOQUE 5: ELEMENTOS DE EXPRESIÓN
(Luz, volume, cor e texturas)

Obx.	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Elementos de expresión plástica: liña, textura e cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Expresar emocións utilizando distintos elementos configurativos e recursos gráficos: liña, puntos, cores, texturas, claroscuros, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE C
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. A cor coma fenómeno físico e visual. Mestura aditiva e mestura substractiva. ▪ B1.10. Círculo cromático. Cores complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Experimentar coas cores primarias e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e substractiva e as cores complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ f ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Texturas naturais e artificiais. Capacidade expresiva das texturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.6.1. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. ▪ EPVAB1.7.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. ▪ EPVAB1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. ▪ EPVAB1.7.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais. ▪ EPVAB1.7.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas. ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.2.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Consegue suxerir a sensación de volume en formas básicas aplicando a técnica do claroscuro. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 16: Reproduzo as luces e as sombras en formas básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 16.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e substractiva e as cores complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Obten as cores secundarias a partir das primarias. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 17: Construo un círculo cromático. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 17.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.6.1. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Aplica a técnica do frottage. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 18: Elaboro un relevo con texturas visuais e tácteis. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 18.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> Crea texturas manipulando o papel. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Atopa as posibilidades de reciclaxe artístico de materiais comúns. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 19: Convirto un obxecto cotiá nun obxecto artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 19.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza as temperas con naturalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 18 e 19. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 18 e 19.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requiridas 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 16, 17, 18 e 19. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 16, 17, 18, e 19.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 16, 17, 18 e 19. 	<ul style="list-style-type: none"> Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 3ª avaliación

BLOQUE 6: COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL

Obx.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Imaxe e a comunicación visual. Iconicidade. Graos de iconicidade. Imaxe figurativa e imaxe abstracta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Recoñecer os graos de iconicidade en imaxes presentes no ámbito comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas de abstractas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ f ▪ l ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comunicación visual. Símbolos e iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Distinguir e crear tipos de imaxes segundo a súa relación significante-significado: símbolos e iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ f ▪ i ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. O cómic: medio de expresión. Linguaxe do cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Analizar e realizar cómics aplicando os recursos de adecuadamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.3.1. Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e ▪ h ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Comunicación visual: características e elementos que interveñen nela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Diferenciar e analizar os elementos que interveñen nun acto de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.4.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ f ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Funcións das mensaxes na comunicación visual e audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Recoñecer as funcións da comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.2. Distingue a función ou funcións que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas de abstractas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> . Diferencia imaxes figurativas de abstractas. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 20: convirto manchas de cor en imaxes figurativas. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 20.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema. 	<ul style="list-style-type: none"> CD 	<ul style="list-style-type: none"> Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza as temperas con naturalidade. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Distingue símbolos de iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 21: creo unha imaxe corporativa para o meu curso. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 21.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> CD 	<ul style="list-style-type: none"> Deseña símbolos e iconas. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.3.1. Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e globos. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 22: debuxo unha historia. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 22.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.5.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica o emisor e o receptor nun acto de comunicación visual. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 23: busco exemplos de comunicación visual. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 23.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.5.2. Distingue a función ou funcións que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CD 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece as funcións denotativa e connotativa en mensaxes visuais. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requiridas. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 21, 22, 23. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 21, 22, 23.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 21, 22, 23 . 	<ul style="list-style-type: none"> Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 3ª avaliación

3° E.S.O.

BLOQUE 1: A FORMA XEOMÉTRICA

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Coñecer lugares xeométricos e defínilos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Construción de polígonos regulares dado o lado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Estudar a construción de polígonos regulares coñecendo o lado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Redes modulares: cadrada e triangular. ▪ B3.9. Concepto de simetría, xiro e translación aplicado as composicións modulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Estudar os conceptos de simetrías, xiros e translacións aplicándoos ao deseño de composicións con módulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Percepción visual. Proceso perceptivo. ▪ B2.2. Constantes perceptivas de forma, tamaño e cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Identificar os elementos e factores que interveñen no proceso de percepción de imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Ilusións ópticas. ▪ B2.4. Leis ou principios da Gestalt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Recoñecer as leis visuais da Gestalt que posibilitan as ilusións ópticas e aplicar estas leis na elaboración de obras propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade. ▪ B1.4. O bosquejo ou apuntamento como estudo previo ao resultado final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Explica verbalmente a mediatriz, a bisectriz e a circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 1: deseño de pezas xeométricas como laberintos, reloxo, etc utilizando os utensilios e materiais do debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 1.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende as causas das ilusións ópticas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica ilusións ópticas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reproduce unha ilusión óptica. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 2: deseño unha baldoza con triángulos, cadriláteros e /ou pentágonos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 2.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe con suficiente aproximación polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Executa deseños aplicando repeticións de módulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 2 e 3: deseño un rosotón ou mandala. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 3.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosqueños, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elabora bosqueños, apuntamentos ou debuxos esquemáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 2 e 3. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 2 e 3.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requiridas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 1, 2 e 3. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 1, 2 e 3..
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 1, 2 e 3. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 1ª avaliación

BLOQUE 2: AS TANXENCIAS

Obx	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
▪ b ▪ e ▪ f ▪ g	▪ B3.4. Tanxencias e enlaces. Propiedades e consideracións xeométricas das tanxencias.	▪ B3.4. Comprender as condicións dos centros e as rectas tanxentes en distintos casos de tanxencia e enlaces.	▪ EPVAB3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas.	▪ CMCC T
			▪ EPVAB3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas.	▪ CA
▪ b ▪ e ▪ f ▪ g	▪ B3.5. Tanxencias e enlaces en curvas técnicas: óvalos e ovoídes.	▪ B3.5. Comprender a construción do óvalo e do ovoíde básicos, aplicando as propiedades das tanxencias entre circunferencias.	▪ EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior.	▪ CMCC T
▪ b ▪ f ▪ o	▪ B3.6. Propiedades e características das tanxencias en óvalos e ovoídes.	▪ B3.6. Analizar e estudar as propiedades das tanxencias nos óvalos e nos ovoídes.	▪ EPVAB3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoídes, segundo os diámetros coñecidos.	▪ CSIEE
▪ b ▪ f ▪ g ▪ n	▪ B3.7. Enlaces en curvas técnicas. Espirais: propiedades e características.	▪ B3.7. Aplicar as condicións das tanxencias e enlaces para construír espirais de dous, tres, catro e cinco centros.	▪ EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros.	▪ CMCC T
▪ b ▪ c ▪ d ▪ f ▪ g ▪ n	▪ B1.1. Proceso creativo. Métodos creativos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	▪ B1.1. Coñecer e aplicar os métodos creativos gráfico-plásticos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	▪ EPVAB1.1.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais.	▪ CAA
			▪ EPVAB1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións.	▪ CSIEE
▪ b ▪ d ▪ f ▪ g ▪ n	▪ B1.2. O proceso creativo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	▪ B1.2. Crear composicións gráfico-plásticas persoais e colectivas.	▪ EPVAB1.2.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alieo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	▪ CSIEE
▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ n	▪ B1.3. A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade. ▪ B1.4. O bosquexo ou apuntamento como estudo previo ao resultado final.	▪ B1.3. Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe.	▪ EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquexos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	▪ CCEC
▪ b ▪ c ▪ f ▪ g ▪ n	▪ B1.8. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	▪ B1.5. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe.	▪ EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	▪ CCL
			▪ EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Resolve correctamente casos sinxelos de tanxencia entre circunferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 4: deseño un frasco de coloa utilizando tanxencias. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 4.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas. 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> Resolve correctamente os casos sinxelos de tanxencia entre circunferencias e rectas. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.1.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> Xustifica por escrito a súa proposta. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece o método de construción dun óvalo. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 5: deseño un rato de ordenador utilizando óvalos e ovoides. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 5.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece, cando menos, un método de construción de óvalos e de ovoides. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Aplica métodos creativos para a elaboración dos seus deseños. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Construe correctamente unha espiral de dous centros. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 6: deseño un logotipo utilizando curvas técnicas. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 6.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.2.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Xustifica oralmente os diversos pasos do seu proceso creativo. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Elabora bosquejos, apuntamentos ou debuxos esquemáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 4, 5 e 6. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 4, 5 e 6.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requeridas. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 4, 5 e 6. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 4, 5 e 6.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 4, 5 e 6. 	<ul style="list-style-type: none"> Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 1ª avaliación

BLOQUE 3: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN

Obx	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
▪ b ▪ f ▪ n ▪ o	▪ B3.10. Representación obxectiva de sólidos. Introducción aos sistemas de medida e sistemas perspectivos. Vistas diédricas dun sólido.	▪ B3.9. Comprender o concepto de proxección e aplicalo ao debuxo das vistas de obxectos, con coñecemento da utilidade das anotacións, practicando sobre as tres vistas de obxectos sinxelos e partindo da análise das súas vistas principais.	▪ EPVAB3.9.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.	▪ CMCC T
▪ b ▪ f ▪ n ▪ o	▪ B3.11. Introducción ás axonometrías e ás súas características. Axonometría cabaleira aplicada a volumes sinxelos.	▪ B3.10. Comprender e practicar o procedemento da perspectiva cabaleira aplicada a volumes elementais.	▪ EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.	▪ CMCC T
▪ b ▪ f ▪ n ▪ o	▪ B3.12. Axonometría isométrica aplicada a volumes sinxelos.	▪ B3.11. Comprender e practicar os procesos de construción de perspectivas isométricas de volumes sinxelos.	▪ EPVAB3.11.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.	▪ CCEC
▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ n	▪ B1.5. Natureza da cor. Cor luz e cor pigmento. ▪ B1.6. Temperatura da cor. ▪ B1.7. Simbolismo da cor.	▪ B1.4. Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor pigmento.	<p>▪ EPVAB1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas.</p> <p>▪ EPVAB1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.</p>	<p>▪ CSIEE</p> <p>▪ CSC</p>
▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ n	▪ B1.3. A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade. ▪ B1.4. O bosquexo ou apuntamento como estudo previo ao resultado final.	▪ B1.3. Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe.	▪ EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquexos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	▪ CCEC
▪ b ▪ c ▪ f ▪ g ▪ n	▪ B1.8. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	▪ B1.5. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe.	<p>▪ EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.</p> <p>▪ EPVAB1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.</p> <p>▪ EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.</p>	<p>▪ CCL</p> <p>▪ CCEC</p> <p>▪ CSC</p>

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.9.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Debuxa correctamente as vistas principais de volumes sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 7: Debuxo as vistas principais de obxectos simples. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 7.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Emprega as técnicas cromáticas para a consecución da sensación de volume. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 8: Deseño e debuxo as vistas principais de un rañaceos. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 8.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Construe a perspectiva cabaleira de prismas simples. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 9: deseño unha estantería en perspectiva cabaleira. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 9.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza o claroscuro para suxerir a sensación volumetrica. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.11.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza perspectivas isométricas de volumes simples. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 10: deseño un embalaxe perspectiva isométrica. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 10.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza os lápices de cor para crear o claroscuro en composicións con volumes simples. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquexos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Elabora bosquexos, apuntamentos ou debuxos esquemáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 7, 8, 9 e 10. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 7, 8, 9 e 10
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requeridas. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 7, 8, 9 e 10. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 7, 8, 9 e 10
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 7, 8, 9 e 10. 	<ul style="list-style-type: none"> Observación diaria

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 2ª avaliación

BLOQUE 4: NOVOS MATERIAIS E TÉCNICAS DE EXPRESIÓN PLÁSTICA

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Natureza da cor. Cor luz e cor pigmento. ▪ B1.6. Temperatura da cor. ▪ B1.7. Simbolismo da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor pigmento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requeridas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 11: reproduzo unha forma natural con lápices de cores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 11.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza o lapis de grafito e de cor, para crear superficies homoxéneas ou degradadas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica a relación entre a cor e as sensacións emocionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 12: Elaboro distintas composicións abstractas para expresar distintas emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 12.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza, cando menos, dúas técnicas distintas de aplicación de cor coas témperas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crea, cando menos, unha textura visual manipulando papel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 13: Creo un obxecto artístico tridimensional, utilizando materiais reciclables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 13.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Achega ao aula algún obxecto en desuso e convirteo en obxecto artístico. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 10, 11 e 12. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 2ª avaliación

BLOQUE 5: A LINGUAXE VISUAL

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Imaxe en movemento: posibilidades expresivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Coñecer os fundamentos da imaxe en movemento e explorar as súas posibilidades expresivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.3.1. Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Linguaxe visual. Significante e significado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Identificar signficante e significado nun signo visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.4.1. Distingue signficante e significado nun signo visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ f ▪ h ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Linguaxe da imaxe. Aprender a ler a imaxe. ▪ B2.8. Denotación e connotación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Describir, analizar e interpretar unha imaxe, distinguindo os seus aspectos denotativo e connotativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ l ▪ n ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Fotografía. A fotografía como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Analizar e realizar fotografías comprendendo e aplicando os fundamentos desta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Linguaxes visual e audiovisual: funcións e códigos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Utilizar de xeito axeitado as linguaxes visual e audiovisual con distintas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.4.1. Distingue significativo e significado nun signo visual. 	▪ CCL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Distingue significativo e significado nun signo visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 14: Análise de imaxes visuais e audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 14.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos. 	▪ CCL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado. 	▪ CCEC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.3.1. Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos. 	▪ CD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consigue dotar de movemento ás imaxes- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 15: Elabora un "flipbook". 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 15.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados. 	▪ CCL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Segue de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.). 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía. 	▪ CCL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e distingue, cando menos, o picado e o contrapicado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 16: Retrato aos meus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 16.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas. 	▪ CD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza fotografías con, alomenos, tres encadramentos distintos. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 	▪ CCL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algunha das técnicas gráfico-plásticas requeridas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 13,14 e 15. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	▪ CSC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 13, 14 e 15. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 3ª avaliación

BLOQUE 6: COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL

Obx.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Linguaxes visual e audiovisual: funcións e códigos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Utilizar de xeito axeitado as linguaxes visual e audiovisual con distintas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Identificar e recoñecer as linguaxes visuais apreciando os estilos e as tendencias, valorando, e respectando do patrimonio histórico e cultural, e gozando del. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.8.1. Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Publicidade: principais recursos visuais empregados nela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Identificar e empregar recursos visuais como as figuras retóricas na linguaxe publicitaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.9.1. Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais como as figuras retóricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Cine. O cine como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Apreciar a linguaxe do cine analizando obras de xeito crítico, situándoas no seu contexto histórico e sociocultural, e reflexionando sobre a relación da linguaxe cinematográfica coa mensaxe da obra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.10.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Linguaxe multimedia como ferramenta de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Comprender os fundamentos da linguaxe multimedia, valorar as achegas das tecnoloxías dixitais e ser capaz de elaborar documentos mediante este. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.11.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.10.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Visualiza e comenta unha obra clásica de cine. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 17: Análizo un clásico do cine. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 17.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.11.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elabora unha presentación multimedia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 18: Deseño unha fotonovela dixital (Traballo en equipo). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 18.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.8.1. Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 19: Realizo un anuncio (Traballo en equipo). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 19.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.9.1. Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais como as figuras retóricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deseña unha mensaxe publicitaria. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Segue de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 17, 18 e 19. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 17, 18 e 19.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 17, 18 e 19 . 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 3ª Avaliación

4° E.S.O.

BLOQUE 1: A LINGUAXE VISUAL

Obx.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realizar composicións creativas, individuais e en grupo, que evidencien as capacidades expresivas da linguaxe plástica e visual, desenvolvendo a creatividade e expresándoa preferentemente coa subxectividade da súa linguaxe persoal ou empregando os códigos, a terminoloxía e os procedementos da linguaxe visual e plástica, co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Cor como ferramenta simbólica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas coma dixitais, valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.3. Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Técnicas de expresión gráfico-plásticas. Experimentación con diversos materiais. ▪ B1.6. Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias. ▪ B1.7. Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Elixir os materiais e as técnicas máis axeitadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB.1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Seguimento do proceso de creación: bosquexo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). ▪ B1.9. Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ f ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. ▪ B1.11. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e reproduce códigos de expresión xestual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 1: creo un persoaxe de cómic, atendendo ás súas expresións e a súa indumentaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 1.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.3. Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Entende e utiliza a capacidade expresiva da cor. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB.1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Procura e achega o material idóneo para concretar as súas ideas creativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 2: customizo obxectos de uso cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 2.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplicación á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica o proceso de creación artística e as súas fases á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 3: bosquexo, deseño, elixo e elaboro un graffiti cos meus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 3.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Entende e aplica a necesidade de realizar bosquexos, apuntamentos previos, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 1, 2 e 3. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 1,2 e 3. ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e situacións no período ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece obras e autores de cómic e de graffiti. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e achega distintos materiais, elixindo os máis idóneos para cada actividade. 		

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 1ª avaliación

BLOQUE 2: DESEÑO GRÁFICO E PUBLICITARIO

Obx.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Fases do proceso de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ e ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Campos de aplicación do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.2.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Compoñentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc. ▪ B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño. ▪ B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño. ▪ B3.10. Planificación dun proxecto artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Técnicas de expresión gráfico-plásticas. Experimentación con diversos materiais. ▪ B1.6. Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias. ▪ B1.7. Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Elixir os materiais e as técnicas máis axeitadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Seguimento do proceso de creación: bosquejo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza produtos do deseño gráfico, tanto dende o punto de vista da funcionalidade como da estética. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 4: Deseño e elaboro un pictograma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 4.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3 2.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crea e coñece os produtos e as finalidades do deseño gráfico. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elabora bosquexos, apuntamentos, etc para o deseño dun logotipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 5: realizo unha imaxe corporativa par o meu grupo/ aula/curso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 5.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elabora composicións creativas cuidando a exactitude, a orde e a limpeza. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece e utiliza programas de deseño grafico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 6: recreo, en grupo, a caratula dun disco, libro, película ou videoxogo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 6.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consegue realizar un traballo creativo en grupo. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e achega distintos materiais, elexindo os máis idoneos para cada actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 4,5 e 6. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 4,5 e 6. ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB.1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idoneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Procura e achega o material idoneo para concretar as súas ideas creativas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica o proceso de creación artística e as súas fases á produción de proxectos persoais e de grupo. 		

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 1ª avaliación

BLOQUE 3: COMPOSICIÓN E FOTOGRAFÍA

Obx .	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Leis da composición. ▪ B1.3. Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas coma dixitais, valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.1. Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE ▪ C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE ▪ C
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h ▪ n ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica da linguaxe audiovisual e multimedia, e describir correctamente os pasos necesarios para a produción dunha mensaxe audiovisual, e valorando o labor de equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSI ▪ EE ▪ CCE ▪ C
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ l ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Criterios estéticos na elaboración de fotografías. ▪ B4.5. Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.2.2. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSI ▪ EE ▪ CCE ▪ C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSI ▪ EE ▪ CCE ▪ C
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias. ▪ B1.7. Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Elixir os materiais e as técnicas máis axeitadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE ▪ C ▪ CSI ▪ EE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE ▪ C ▪ CSI ▪ EE ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ f ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. ▪ B1.11. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSI ▪ EE ▪ CCE ▪ C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSI ▪ EE ▪ CCE ▪ C

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.2.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Comprende as leis básicas da composición. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 7: analizo a composición, o xénero, o encadre e o tipo de plano en distintos tipos de fotografías. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 7.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece e identifica os distintos tipos de planos e encadres. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.2.1. Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Aplica as leis básicas de composición nas súas fotografías. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 8: realizo retratos fotográficos dos meus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 8.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB.4.2.2. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Consegue mellorar os resultados estéticos das súas fotografías. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Comprende os obxectivos e a importancia da fotografía periodística. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 9: elaboro un reportaxe fotográfico sobre algún tema de actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 9.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece e achega distintos materiais, elixindo os máis idoneos para cada actividade. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB.1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE CAA CD 	<ul style="list-style-type: none"> Procura e achega o material idoneo para concretar as súas ideas creativas. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 7,8 e 9. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 7,8 e 9. Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Entende e aplica a necesidade de realizar bosquexos, apuntamentos previos, etc. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece obras e autores importantes na historia da fotografía. 		

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 2ª avaliación

BLOQUE 4: A LINGUAXE AUDIOVISUAL

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h ▪ n ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía. ▪ B4.2. Realización dun storyboard. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica da linguaxe audiovisual e multimedia, e describir correctamente os pasos necesarios para a produción dunha mensaxe audiovisual, e valorando o labor de equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.1.2. Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ l ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine ▪ B4.5. Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ f ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Creación dixital de imaxes. ▪ B4.7. Deseño dun proxecto publicitario. ▪ B4.8. Desenvolvemento dun proxecto persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Realizar composicións creativas a partir de códigos utilizados en cada linguaxe audiovisual, amosando interese polos avances tecnolóxicos vinculados a estas linguaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.3.1. Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.3.2. Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.3.3. Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Análise crítica da linguaxe publicitaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Aposar unha actitude crítica ante as necesidades de consumo creadas pola publicidade, rexeitando os elementos desta que supoñan discriminación sexual, social ou racial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.4.1. Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Seguimento do proceso de creación: bosquexo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). ▪ B1.9. Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ f ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. ▪ B1.11. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.1.2. Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 10: Elabore unha pequena animación co método do stop-motion. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 10.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.3.1. Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza programas de edición de vídeo. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza correctamente os planos, ángulos e movementos de cámara dunha secuencia dunha película. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 11: realice un remake dunha escena coñecida de algún clásico cinematográfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 11.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reprodúce con exactitude os tipos de plano dalgunha escena clásica. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.3.2. Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza correctamente un story-board de un spot publicitario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 12: Deseño, gravo e monto un anuncio publicitario audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 12
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.4.1. Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recoñece os elementos positivos e negativos (sexismo, clasismo, etc) da publicidade. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica o proceso de creación artística e as súas fases á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 10, 11 e 12. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 10, 11 e 12.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Entende e aplica a necesidade de realizar guiños, story-boards, etc. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece obras e autores importantes na historia da cinematografía. 		

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 2ª avaliación

BLOQUE 5: O DESEÑO INDUSTRIAL

Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Utensilios de debuxo técnico: estudo e manexo. ▪ B2.2. Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da circunferencia. ▪ B2.3. Tanxencias e enlaces. ▪ B2.4. Aplicación dos procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Analizar a configuración de deseños realizados con formas xeométricas planas, creando composicións onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilizar programas de debuxo por computador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.). ▪ B3.2. Fases do proceso de deseño. ▪ B3.3. Análise da estética e a funcionalidade do deseño industrial de obxectos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Campos de aplicación do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe do deseño 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.2.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Deseño de composicións modulares utilizando trazados xeométricos. ▪ B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño. ▪ B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño. ▪ B3.10. Planificación dun proxecto artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con corrección as técnicas e materiais do sistema descritivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 13: deseño un obxecto de uso modular como unha aldosa ou azulexo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 13.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resolve problemas xeométricos simples. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deseña elementos modulares atendendo á súa repetición e organización no plano. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resolve problemas de configuración de formas poligonais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 14: analizo e reproduzo algún elemento xeométrico decorativo como un mandala ou un rosetón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 15.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atopa e analiza a xeometría presente en obxectos do contorno. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resolve problemas de rectas tanxentes a dúas circunferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividade 15: deseño servidome de tanxencias e enlaces un circuito de carreiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica 16.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e utiliza programas informáticos de debuxo. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3 2.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crea e coñece os produtos e as finalidades do deseño industrial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades 13, 14 e 15. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbricas 13, 14 e 15. ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presenta os seus deseños cuidando a exactitude, a orde e a limpeza. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e utiliza programas informáticos de debuxo. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza bosqueños, apuntamentos, busca de información, etc. 		

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 3ª avaliación

BLOQUE 6: O DESEÑO DO ESPACIO

Obx.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2. 5. Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas. ▪ B2.6. Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e con utensilios de debuxo técnico. ▪ B2.7. Perspectiva cabaleira. Posición dos eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. ▪ B2.8. Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. ▪ B2.9. Perspectiva cónica central. ▪ B2.10. Perspectiva cónica oblicua. ▪ B2.11. Análise das posibilidades da posición do punto de vista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Diferenciar e utilizar os sistemas de representación gráfica, recoñecendo a utilidade do debuxo de representación obxectiva no ámbito das artes, a arquitectura, o deseño e a enxeñaría. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMC ▪ CT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMC ▪ CT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMC ▪ CT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMC ▪ CT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilizar programas de debuxo por computador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMC ▪ CT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.). ▪ B3. 2. Fases do proceso de deseño. ▪ B3.4. Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.1. Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE ▪ E ▪ CCE ▪ C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE ▪ C
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño. ▪ B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño. ▪ B3.10. Planificación dun proxecto artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE ▪ E ▪ CCE ▪ C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIE ▪ E ▪ CCE ▪ C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE ▪ E ▪ CCE

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Tarefas	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Visualiza volumes simples definidos polas súas vistas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 16: Debuxo as vistas principais de obxectos simples. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 16.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Debuxa correctamente as vistas principais de volumes sinxelos. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Debuxa perspectivas axonometricas de volumes sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 17: deseño un robot en perspectiva cabaleira. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 17.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza e coñece algún programa de debuxo en 3D para a creación de deseños xeométricos sinxelos. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza perspectivas cónicas frontais. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividade 18: deseño un interior (habitación) en perspectiva cónica. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbrica 18.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Presenta os seus deseños coidando a exactitude, a orde e a limpeza. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Analiza estética e funcionalmente os obxectos do contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades 16, 17 e 18.. 	<ul style="list-style-type: none"> Rúbricas 16, 17 e 18.
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.1.1. Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece os elementos principais da representación do espacio. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece e utiliza programas informáticos de debuxo. 		
<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza bosqueños, apuntamentos, busca de información, etc. 		

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 3ª Avaliación

AVALIACIÓN,
CUALIFICACIÓN
E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

PROCEDIMENTOS PARA A AVALIACIÓN:

O desenvolvemento da EPVA artículase en torno á realización de actividades ou tarefas que abranguen varias sesións lectivas (de 3 a 5, polo xeral) e nas que se prantexa a consecución de un produto final á traves do seguimento das diversas fases dun proceso creativo.

Este proceso, tanto como o resultado final de cada actividade, avaliarase coa axuda de rúbricas. Nestas, cada ítem avaliábel responderá a cada un dos estándares que aparecen relacionados nas táboas anteriores (páx. 15 a 40) con cada actividade.

Así, por exemplo, para avaliar a actividade 1 de 1º da ESO (Construo un laberinto), utilizarase unha rúbrica na se analizará o grao de consecución dos estándares:

EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma.

E PVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión.

EPVAB3.11.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisección, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).

EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.

EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.

A consecución total dos citados estándares será puntuado coa nota máxima (5 puntos). A consecución do establecido como grao mínimo de consecución coa nota media (3 puntos). Ademais, a rúbrica establecerá, sempre que sexa posible, outros tres graos intermedios (1,2 e 4 puntos).

Posteriormente, e realizando a media aritmética simple e a conversión a base 10 das puntuacións obtidas deste xeito en cada unha das actividades, obtendrase a nota definitiva de cada avaliación así como a nota final de curso.

AVALIACIÓN INICIAL

Dado que o proceso de calificación destas actividades desenvólvese dende o mesmo comezo de curso, non consideramos necesario o deseño dunha proba inicial especial. A propia primeira actividade de cada curso pode servir perfectamente para calibrar o nivel de destrezas e adquisición de contidos básicos que o alumno teña levado a cabo nos cursos anteriores.

Os resultados da mesma, especialmente nos casos nos que se detecten dificultades máis importantes, serán comunicados o titor/a dos alumnos, ben a traves da sesión de Preavaliación que acostuma realizarse no mes de Outubro ben a traves de informes verbais ou escritos.

Ao ser, polo tanto, esta proba inicial, unha tarefa máis do conxunto de actividades que se desenvolven ao longo do curso, terá a mesma consideración e peso sobre a calificación final que calquera outra delas.

AVALIACIÓN ORDINARIA:

Como queda dito, a avaliación do alumnado realizarase mediante o uso de rúbricas (unha por actividade) que recollan o grao de consecución dos respectivos estándares relacionados. A cumplimentación das mesmas será fruto da observación diaria no aula, así como da valoración do produto final de cada actividade unha vez entregado.

Para o deseño e valoración dos distintos items que conformen cada unha das rúbricas atenderase, ademais do propio grado de consecución de cada estándar, ás liñas que sinalan os seguintes criterios:

Criterios de avaliación:

1.-Capacidade de adquisición de novos conceptos no proceso de aprendizaxe:

- Limitase a recoller información, sen ordeala nin estruturala.
- Ordea a información, sin ser quen de abstraer conceptos xerais aplicables a outros casos.
- Emite hipótesis axeitadas, relaciona e saca conclusións propias. Comprende, comproba y extrae conceptos para utilizalos noutros casos.

2.-Creatividade desenvolvida nas súas producións:

- Non ten capacidade para reproducir solucións similares ao problema proposto.
- Reproduce solucións similares sen aportacións propias.
- Integra de cotío recursos propios a modelos establecidos. Conquire un estilo persoal.

3.-Corrección na expresión plástica das súas producións:

- Despreocupación no trato e uso de útiles e soportes. Mala presentación dos traballos.
- Coidado na presentación, tendo en conta conceptos como precisión e limpeza.
 - Precisión en trazados, boa composición nos traballos. Elección da técnica axeitada.

4.-Capacidade de traballo:

- Non ten hábito de traballo.
- Traballa, pero sen método.
- Utiliza métodos de traballo axeitados, presentando as tarefas nos prazos marcados.
- Presenta máis solucións que a pedida.

5.-Actitudes:

- Actitud agresiva o pasiva.
 - Actúa de xeito receptivo.

-Interésase e emite opinións con argumentos razoables, respectando quendas de palabra e expresándose sempre con corrección nas formas.

Por outra banda, o profesor poderá, se é o caso, reflectir na cualificación deficiencias repetidas en aspectos como puntualidade, ausencia de material, mal uso dos materiais comúns, etc., independentemente das medidas disciplinarias que considere oportunas, e sen que estas penalizacións superen nunca o 20% da nota final.

Tamén, e en consoancia coas directrices sinaladas polo Plan Lector do centro, e habida conta da escasa linguaxe escrita que os alumnos deben plasmar nas tarefas da nosa materia, decidiuse en reunión de departamento rexeitar calquer traballo no que aparezan erros ortográficos ou gramaticais graves, devolvendo inmediatamente ditos traballos para a súa corrección ou, se fose o caso, repetición.

Elaboración da nota media.

Posteriormente, e para a cualificación de cada unha das avaliacións do curso, realizarase a media aritmética simple das puntuacións obtidas en cada unha das rúbricas de cada unha das actividades realizadas no trimestre.

Igoalmente para obter a calificación final de cada alumno, realizarase a media aritmética simple das puntuacións obtidas en cada unha das rúbricas de cada unha das actividades realizadas durante o curso.

O alumno podera, en calquera caso, repetir calquera das actividades xa realizadas a obxecto de subir a calificación obtida na mesma.

Recuperación de avaliacións suspensas:

Do mesmo xeito e dado o carácter continuo da avaliación da nosa área, non se realizarán probas ou tarefas específicas para a recuperación dunha avaliación. Enténdese, así, que a cualificación de cada unha de elas, comprende tamén as das anteriores. Os alumnos poderán, iso si, presenta-los traballos que lles poidesen quedar pendentes das avaliacións suspensas, se é o caso, ou mellorar, repetir ou completar aqueles outros que máis deficiencias presentasen no seu día.

En todo caso, e aínda contando con algunha avaliación suspensa, se na media final final de todas as actividades, o alumno obtivese unha calificación superior a cinco, consideraráselle superada a materia sen necesidade de realizar ningunha proba ou actividade adicional.

AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA:

Para a realización da avaliación extraordinaria establécense dous modelos entre os se escollerá atendendo á situación persoal de cada alumno:

1.-No caso máis habitual, o de alumnos con bó número de actividades non realizadas ou completadas durante o curso, será suficiente coa presentación dos produtos finais desas actividades para a súa posterior avaliación.

2.-No caso de alumnos con circunstancias personais especiais, como por exemplo aqueles que se incorporaron ao curso con este xa avanzado, ou que non por cuestións médicas non puideron asistir ao mesmo durante largos periodos de tempo, deseñase unha proba práctica que posibilite a valoración do seu grao de consecución dos estándares máis representativos do curso.

RECUPERACIÓN DE MATERIAS PENDENTES:

No caso de alumnos con materias pendentes doutros cursos optamos por informarlles inicialmente das dúas posibilidades que lles oferta o departamento para a súa superación:

a-Realización e presentación das tarefas propostas para o curso que teñen suspenso. (Opción máis aconsellable para aqueles alumnos que seguen cursando algunha das nosas materias). Nesta posibilidade corrixirán os traballos presentados ao profesor ou profesores que impartan o nivel que o alumno curse este ano académico, que será tamén quen valore e decida a súa calificación.

A presentación destes traballos se realizará en dúas tandas: a primeira metade en Xaneiro e a segunda en Xuño.

b-Superación dunha ou varias probas prácticas deseñadas polo departamento. (Opción preferible para aqueles que non teñen neste curso Ed. Plástica, ou que proveñen doutros centros con secuenciacións de contidos distintas). A corrección destas probas competeralle o xefe de Departamento.

Unha vez informados destas dúas opcións, pediráselle ao alumno que opte por algunha delas, decisión da que se tomará nota e que será xa inamovible.

O Departamento non ten por outra banda, asignado horario algún de reforzo para estes casos, polo que o prantexamento das posibilidaes, traballos a realizar, aclaración de dúbidas, etc. deberá ser realizada en reunións de seguemento (cando menos, unha por avaliación) que serán convocadas en recreos ou horas libres.

CONCRECIÓNS
METODOLÓXICAS

METODOLOXÍA DIDÁCTICA:

Atendendo ao problema de cómo coordina-la aprendizaxe dos tres ámbitos principais que atinxen ó área: **saber ver** ou a formalización da teoría correspondente a cada un dos campos da expresión visual e plástica, **saber interpretar** ou estar en disposición de valorar unha obra polo análise de cada un dos seus elementos e pola consideración do conxunto e **saber facer** ou adquirirlas técnicas axeitadas para cada forma de linguaxe plástica, é que propomos o desenvolvemento da materia en torno a realización de actividades.

Estas actividades levaranse ao longo de varias sesións (de 3 a 5, polo xeral), seguindo un proceso metodolóxico que constaría das seguintes fases:

A-Presentación da actividade.

Prantexamento por parte do profesor.

Estratexias metodolóxicas:

- Coñecer, antes de comezar, as ideas previas, as dificultades de aprendizaxe do alumnado e os recursos dispoñibles. Partir da competencia inicial do alumnado
- Introducir de xeito xeral o alumno na actividade, anticipando as tarefas previstas e os materiais necesarios para o desenvolvemento desta.
- Comunicación co medio: situar ao alumno ante unha serie de experiencias previas, de fenómenos visuais e plásticos do seu contorno ós que ten que dar unha resposta que proceda das súas propias intuicións ou de coñecementos adquiridos anteriormente. Estas respostas ou os interrogantes que queden abertos constituirán o punto de partida para o estudo do tema.

B-Investigación sobre os conceptos básicos que se van desenvolver.

Exposición dos conceptos relacionados coa actividade por parte do profesor:

Estratexias metodolóxicas:

- Evocación de coñecementos previos para abordar los nuevos contenidos.
- Progresiva incorporación de novos contidos.
 - Información básica para todo o alumnado.
 - Información complementaria para reforzo e apoio.
 - Información complementaria para afondamento e ampliación.
- Busca de información (no aula, na biblioteca, na rede) por parte dos alumnos, de solucións e información sobre a tarefa a realizar.
- Papel facilitador do profesor/a
- Análise de obras que destaquen polo tratamento específico que os conceptos estudiados teñan nelas. Este proceso non deberá ser deseñado como mero estudio formal e teórico da historias do arte

e do deseño senón como punto de partida dende onde os alumnos poidan acceder a novas ideas, experiencias ou técnicas para o desenvolvemento dos seus propios traballos.

-Visitas extraescolares ou invitacións de artistas de interese ao aula.

c-Realización e presentación de bosquexo, guións, apuntamentos, etc.

Traballo persoal

Estratexias metodolóxicas:

-Enfoque orientado á realización de tarefas e resolución de problemas

-Análise de documentos, pequenas investigación, etc.

-Resposta a preguntas

-Fomentar a realización de esquemas ou mapas visuais do que se coñece e do que se quere coñecer, así como dos procesos de traballo tanto individuais como por medio de dinámicas grupais.

d-Realización do propio traballo procurando e utilizando correctamente os materiais e técnicas propostos e/ou axeitados.

Combinar traballo individual e cooperativo.

Estratexias metodolóxicas:

-Introdución nas técnicas e procedementos que semellen adaptarse mellor ao desenvolvemento da actividade.

-Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.

-Actividades diversificadas secuenciadas por niveles de dificultade.

-Incorporación das TIC xa que permiten realizar tarefas de xeito máis rápido, cómodo e eficiente.

e-Presentación, dentro dos prazos e as normas establecidas do produto rematado.

Estratexias metodolóxicas:

-Realizar exposicións utilizando diferentes soportes e incidindo no uso da imaxe e na expresión multimedia (oral, visual e outras).

-Uso habitual das TIC.

-Fomentar a exposición e posta en común, tanto na clase como fóra dela.

APRENDIZAXE POR PROXECTOS.

O Departamento de EPVA continuará participando e colaborando con outros departamentos así como coa biblioteca escolar para afianzar e desenvolver o traballo por proxectos dentro do centro.

Así, algunha das actividades programadas pode sufrir algunha modificación (lxicamente, en cuestións menores: temática, etc) para contribuir á realización de, por exemplo, o Proxecto Anual de Centro, ou outros que poidan proxectarse durante o curso.

AGRUPAMENTO DE ALUMNOS: *

En función das necesidades que plantexan a resposta á diversidade dos alumnos e a heteroxeneidade das actividades, poderanse articular as seguintes variantes de agrupamento dos alumnos.

- **Pequeño grupo:** reforzo para alumnos con ritmo máis lento. Ampliación para alumnos con ritmo máis rápido.

- **Agrupamento flexible:** resposta puntual a diferencias en:

Nivel de coñecementos.

Ritmo de aprendizaxe.

Intereses e motivacións.

- **Obradoiros:** en función da natureza das actividades.

ORGANIZACIÓN DO ESPACIO: *

A utilización dos diversos espazos realizarase en función da natureza das actividades que se poidan levar a cabo:

- **Dentro do aula:** disposicións espaciais diversas (según a adaptabilidade do mobiliario).

- **Fora do aula:**

- Aulas TICS.

-Salón de actos.

- Biblioteca.

- Patio.

-Contorno social (a vila) ou natural (a paisaxe) do centro.

*Como é evidente, este curso tanto os agrupamentos como as distintas organizacións dos espazos vense completamente supeditadas á situación creada pola COVID-19. (Ver anexo I).

MATERIAIS E
RECURSOS DIDÁCTICOS:

Material propio de cada alumno:

- Block de láminas DIN A4.
 - Lápices de grafito: dureza H e B respectivamente.
- Goma e sacapuntas.
- Escuadra, cartabón, regra e compás con adaptador universal.
- Rotuladores graduados: 0.2, 0.4 e 0.8. Cor negra.
- Revistas, cartulinas...etc.
- Materiais para colorear: lápices, rotuladores ou ceras. Ademáis, en 1º curso,témperas azul, maxenta, amarela, branca e negra, así como una parella de pincéis para a súa aplicación.
- No 4º curso, aconsellarase ao alumnado que se procuren o acceso a diversos recursos tecnolóxicos como cámaras dixitais, programas e/ou aplicacións específicos,etc.
- Non se propón libro de texto algún.

Material do departamento:

O departamento de ed. plástica está dotado dos seguintes materiais útiles para o desenvolvemento da presente programación:

- Aula propia.
- Varios xogos de regras e compases de encerado.
- Xogos de pezas tridimensionais para a súa visualización.
- Tórculo.
- Colección de diapositivas con numerosos exemplos de obras artísticas de diferentes épocas, con especial incidencia no arte contemporáneo.
- Varias figuras clásicas de escaiola para estudos de luz e volume.
- Equipo audiovisual: contamos no departamento con un reproductor DVD conectado a un televisor.
- Equipo informático: a aula conta con un PC conectado a rede. Ademáis, dispomos de un canón de proxección ao que se pode conectar algún dos equipos portátiles do centro.
- Biblioteca de aula.
- Mediateca.
- Material funxible.
- Recursos dixitais.

Recursos do centro:

Así mesmo, o centro conta con diversos materiais e espazos cós que cubrir as necesidades específicas que, nalgúns casos, a propia aula non ofrece:

- Biblioteca, dotada con 12 ordenadores de mesa.
- Aulas de informática.
- Ordenadores portátiles.
- Espazos para exposición.

MEDIDAS DE
ATENCIÓN
Á DIVERSIDADE

Dende este departamento levarase a cabo a exploración das capacidades, experiencias e intereses dos diferentes alumnos, tanto mediante a avaliación inicial como coa avaliación formativa continua, na que se recollerá información individual sobre o proceso de aprendizaxe de cada alumno/a, información que permita detectar a axuda pedagóxica que necesita. Deste xeito, poderanse deseñar actividades que permitan o axuste ás diferentes capacidades, intereses e ritmos de aprendizaxe.

Por outra banda, dado o marcado carácter procedimental do área, atopámonos moi frecuentemente con que alumnos que amosan enormes carencias nas materias instrumentais desenvolven satisfactoriamente a psicomotricidade fina e/ou as súas capacidades espaciais, compositivas e plásticas, de xeito que non necesiten una **adaptación curricular significativa** na materia. Nos casos en que isto non se produza, realizarase a adaptación curricular significativa correspondente tomando como referencia de fondo os contidos mínimos programados e mediante actividades axustadas ao perfil mostrado por cada alumno. Igoalmente, levarase a cabo, se é o caso, a adaptación curricular necesaria cós alumnos de necesidades educativas especiais. Estas adaptacións quedarán reflectidas na memoria final de curso e realizaranse de acordo co Departamento de Orientación do centro.

Non se prevé, de todos modos, no presente curso, a necesidade de realizar ningunha adaptación na nosa materia. Tampouco a toma de medidas organizativas como o desdoblamento de grupos, o apoio da profesora especialista en PT, a escolarización domiciliaria, etc. Incluso os alumnos do Programa de Mellora do Aprendizaxe e Rendemento (PMAR) cursan a nosa materia integrados dentro do seu grupo de referencia.

Si se realizaran, como en cursos anteriores, adaptacións na estrutura organizativa da aula para algún alumno/a ou grupo, según as necesidades que se vaian observando, así como algunha adaptación metodolóxica para algún como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc. (sempre e cando, a situación creada pola pandemia o permita).

ELEMENTOS
TRANSVERSAIS

Os temas transversais forman parte integrante de todo o desenvolvemento das unidades didácticas. Destacamos aquí, simplemente, aqueles que se atenden de xeito preferente:

COMPRENSIÓN LECTORA / EXPRESIÓN ORAL E ESCRITA:

A propia natureza das materias impartidas polo Departamento de Ed. Plástica fainos estar máis atentos á identificación das capacidades de comunicación visual que á situación das competencias lecto-escritoras no noso alumnado. Aínda así, hai moitas áreas do noso currículo nas que necesariamente as linguaxes visual e escrita se complementan: ilustracións, deseño gráfico, cartelismo, banda deseñada, etc.

Da análise dos traballos que os nosos alumnos veñen realizando nestas áreas poderíamos subliñar:

-Un bo número deles foxe da lectura. Se se plantexa, por exemplo, a ilustración dun texto algo extenso, procuran a maneira de enterarse “de que vai” sen ter que lelo.

-Cando son eles os que teñen que escribir (por exemplo, os diálogos dos seus comics, películas, etc.) a capacidade expresiva é normalmente moi frouxa. Os diálogos, así, adoitan ser planos, semanticamente limitadísimos e dificilmente cribles. O peor é que, ademais, aínda que se lles sinalen estas deficiencias, non acaban de percibilas.

-Por outra banda, abonda entre eles a idea de que as regras ortográficas e sintácticas son “cousas das materias de lingua”. Que fóra delas, non importan xa as faltas nin a calidade da expresión.

En referencia xa, ao que é materia máis intrínseca das nosas materias, a interpretación e realización de imaxes, sorpréndenos tamén a pouca pericia que boa parte do alumnado ten á hora de procurar información gráfica que os axude a plantexar os seus traballos. Non todos coñecen, por exemplo, as posibilidades dunha ferramenta tan básica como Google Imaxes.

Esta situación de partida leva ao noso Departamento a colaborar no Proxecto Lector do centro asumindo varias medidas:

-Colabora no proxecto “A Hora de Ler” cedendo parte das nosas horas lectivas no 1º ciclo da ESO.

-Publicación, no taboleiro de anuncios da aula, un listado de lecturas axeitado á idade dos nosos alumnos e relacionadas co feito artístico.

-Solicitude á Biblioteca do centro a adquisición de máis recursos afíns como comics, manuais de debuxo, de graffitti, etc.

-Recomendación da lectura trimestral de cando menos un álbum de banda deseñada ou libro ilustrado para os alumnos da ESO.

-Rexeitamento de calquer traballo presentado con erros ortográficos ou gramaticais graves (ver sistemas de avaliación).

COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL:

A comunicación audiovisual é un dos eixes sobre os que se articula o currículo da EPVeA, e como tal está desenvolvido na Unidade Didáctica 6 de 1º, 3º e 4º da E.S.O. ás que nos remitimos.

TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E COMUNICACIÓN:

Nesta mesma programación queda xa recollido en numerosas ocasións a utilización das novas tecnoloxías tanto com materia de estudo como propio recurso procedemental para a realización dos traballos dos nosos alumnos. Hai, así, un bo número de propostas que poderán, ou incluso, deberán ser presentadas en formato dixital e ser realizadas utilizando algún procedemento infográfico. Hai, ademais, toda unha unidade didáctica en 4º curso adicada á imaxe dixital.

Reseñamos aquí algúns dos programas e aplicación para móbiles que abordaremos tanto teorica como practicamente:

- Programas de deseño: Paint, Corel Draw...
- Programas de tratamento da imaxe: Photo Shop, Gimp,...
- Programas de presentación de imaxes: Power Point...
- Programas de animación: Flash, Pic-Pac, istopmotion...
- Programas de edición de video: Movie Maker, imovie...
- Programas para a realización de cómics: Cómic-life.

EDUCACIÓN CÍVICA:

-Participación en tarefas comúns e traballos en equipo, mostrando actitudes de solidariedade e colaboración.

-Valoración da constancia no traballo e gusto polo traballo ben feito.

-Aceptación da diversidade cultural.

-Recoñecemento das producciones artísticas, propias, de outros e colectivas; co fin de respectar, conservar, divulgar e mellorar o patrimonio cultural.

PREVENCIÓN DA VIOLENCIA:

- Respecto pola diversidade cultural, étnica e social.
- Sensibilización hacia o feito artístico como patrimonio universal que fomenta a convivencia pacífica dos pobos.
- Fomento da igualdade a través do achegamento ó feito plástico e visual.
- O traballo en equipo como método para estimular a convivencia e asumir o reparto de tarefas e responsabilidades, sen distinción entre rapazas e rapaces.
- Identificación e propostas alternativas para mensaxes publicitarias sexistas.
- Utilización dunha linguaxe non sexista.
- Recoñecemento da capacidade de cada un dos compañeiros para desempeñar tarefas comúns en actividades gráfico-plásticas, así como respecto e valoración das solucións alleas.
- Adopción de actitudes de solidariedade e tolerancia, superando inhibicións e prexuízos, rexeitando situacións de discriminación.

ACTIVIDADES
COMPLEMENTARIAS E
EXTRAESCOLARES

O Departamento de Educación Plástica e Visual ven sendo tradicionalmente neste centro un dos máis participativos en todas cantas actividades complementarias e extraescolares son deseñadas polos distintos estamentos pedagóxicos: vicedirección, biblioteca escolar, departamento de normalización, etc., ben dende unha participación activa no seu desenrolo, ben dende a súa previa preparación: carteis, logotipos, concursos, fotografía, escenografía, murais, etc. A nosa intención, xa que logo, é a decontinuar prestando o noso apoio en todas as actividades nas que se nos reclame a nosa axuda e nolo permitan a nosa disponibilidad horaria e os nosos recursos.

Pero ademáis, proxectamos para este curso unha serie de actividades das que o noso departamento é deseñador, vertebrador e/ou orgaizador fundamental, das que destacaríamos as seguintes:

-Realización de contidos audiovisuais nos que facer participes ao maior número posible de estamentos do centro (biblioteca, normalización, profesorado, alumnos, persoal non docente...), experimentando con distintas técnicas e distintos recursos a aventura de rodar un corto, un videoclip, un documental,...etc. Estes contidos realizaránse, sempre que sexa posible, dentro do horario e das instalacións propias do centro. En concreto, salientamos a participación do departamento tanto na organización como n desenvolvemento do concurso **“Recoméndoches un libro”**, organizado en colaboración con, entre outros, a Biblioteca Neira Vilas ou o Festival de Cans.

Cursos: 1º/4º E.S.O.

-Participación no **Proxecto Anual** de centro, mediante o deseño e a colaboración nos proxectos interdisciplinares e/ou de documentación integrada que se vaian desenvolvendo a tal fin.

-**Visitas** ás exposicións artísticas temporais que se organicen na contorna (Centro Cultural de O Porriño, MARCO de Vigo...) e que amosen interese para o desenvolvemento da materia.

Cursos: 1º/2º BACH (Debuxo artístico).

-**Saídas** “Debuxamos/ fotografamos a contorna”. Trataríase de pequenas excursións realizadas a pé, e cando o clima o permita, a lugares como o monte da Risca ou o centro urbano de O Porriño para sacar apuntes ou realizar reportaxes fotográficas.

Cursos: Fotografía: 4º ESO (Ed. Plástica)
Debuxo: 1º BACH (Debuxo Artístico).

-**Visita/ participación** nalgunha das actividades programadas polo **Festival de Cans**, sempre e cando este volte organizarse no mes de maio.

-**Charlas/obradoiros**: contar coa presenza de artistas recoñecidos e/ou ex-alumnos que cursen estudos artísticos para que nos falen da súa carreira/obra e, de ser posible, nos amosen de xeito práctico o seu proceso de creación. Esta actividade podería realizarse dentro da semana de actividades.

Cursos: 1º/2º BACH (Debuxo artístico).

INDICADORES
PARA AVALIAR
O PROCESSO DE ENSINO

Para avaliar tanto o proceso de ensino como a práctica docente os membros do Departamento autoavaliarán, ao remate do curso, o seu grao de cumprimento dos indicadores de logro que sinalan as seguintes táboas:

PROCESO DE ENSINO:	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
7.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
8.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
9.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

PRÁCTICA DOCENTE:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
5.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
6.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
7.- Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
8.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
9.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
10.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
11.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				

MECANISMOS
DE REVISIÓN
DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Igoalmente, ao remate do curso, e como paso previo para a realización da Memoria Anual, os membros do Departamento comprobarán o grao de cumprimento da presente programación, así como os cambios que estimen necesarios realizar nela. Para o mesmo, tomarán como guión os indicadores reflectidos na seguinte táboa:

1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
11.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
12.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
13.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
14.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
15.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
16.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
17.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
18.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
19- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
21.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
22.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
23.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
24.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
25.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

BACHARELATO

DEBUXO TÉCNICO

A.-OBXECTIVOS.....	Páx.79
B.-CONCRECIÓN PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE: temporalización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación.....	Páx.80
1ºBACH.....	Páx.81
2ºBACH.....	Páx.94
C.-CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN.....	Páx.105
Avaliación inicial.....	Páx.106
Avaliación ordinaria.....	Páx.106
Avaliación extraordinaria.....	Páx.107

DEBUXO ARTÍSTICO

A.-OBXECTIVOS.....	Páx.109
B.-CONCRECIÓN PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE: temporalización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación.....	Páx.110
1ºBACH.....	Páx.111
2ºBACH.....	Páx.118
C.-CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN.....	Páx.125
Avaliación inicial.....	Páx.126
Avaliación ordinaria.....	Páx.126
Avaliación extraordinaria.....	Páx.129

DEBUXO TÉCNICO

OBXECTIVOS:

-Entende-lo debuxo técnico como unha linguaxe universal que nos permite expresar gráfica e obxectivamente unha realidade.

-Desenvolve-las destrezas necesarias para expresarse cos instrumentos específicos do debuxo, utilizando as técnicas gráficas axeitadas e ofrecendo solucións claras, precisas e obxectivas.

-Desenvolve-la visión espacial para ser quen de relacionar, situar e compara-las formas tanto no espacio real como a súa correspondencia no espacio do debuxo.

-Coñecer e comprende-las regras do debuxo técnico para interpreta-la representación de formas como imaxe da realidade.

-Usa-los métodos e coñecementos propios do debuxo técnico na investigación e solución razoada de problemas científicos e técnicos.

-Acepta-la normalización como convencionalismo universal que simplifica e facilita o entendemento da representación ou racionaliza-la produción dunha determinada realidade.

-Coñecer e respecta-las principais normas (UNE e ISO), na execución de planos técnicos.

-Desenvolve-la destreza expresiva necesaria para trazar bosquejos a man alzada, rexistrando os aspectos fundamentais de forma, orientación, proporción, detalles, medida, etc., dunha determinada realidade.

CONCRECIÓNS PARA OS
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

DEBUXO TÉCNICO

1º Bach.

BLOQUE 1: TRAZADOS XEOMÉTRICOS

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Trazados xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Resolver problemas de configuración de formas poligonais sinxelas no plano coa axuda de utensilios convencionais de debuxo sobre taboleiro, aplicando os fundamentos da xeometría métrica de acordo cun esquema paso a paso e/ou unha figura de análise elaborada previamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.1. Deseña, modifica ou reproduce formas baseadas en redes modulares cadradas coa axuda do escuadro e o cartabón, utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Instrumentos e materiais do debuxo técnico. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1. 2. Determina coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC CT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Recoñecemento da xeometría na natureza. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Trazados fundamentais no plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.3. Relaciona as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica as súas aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificación de estruturas xeométricas na arte. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Operacións con segmentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.4. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Valoración da xeometría como instrumento para o deseño gráfico, industrial e arquitectónico. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Mediatriz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.5. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC CT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Trazados fundamentais no plano. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Paralelismo e perpendicularidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.6. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Operacións con segmentos. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Determinación de lugares xeométricos. Aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.7. Reproduce figuras proporcionais determinando a razón idónea para o espazo de debuxo dispoñible, construíndo a escala gráfica correspondente en función da apreciación establecida e utilizándoa coa precisión requirida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Mediatriz. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Elaboración de formas baseadas en redes modulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.8. Comprende as características das transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), identificando as súas invariantes, e aplícaaas para a resolución de problemas xeométricos e para a representación de formas planas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Paralelismo e perpendicularidade. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Circunferencia e círculo. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Determinación de lugares xeométricos. Aplicacións. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Ángulos. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Elaboración de formas baseadas en redes modulares. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.14. Trazado de polígonos regulares. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Circunferencia e círculo. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.15. Resolución gráfica de cuadriláteros e polígonos. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Ángulos. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.16. Representación de formas planas. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.14. Trazado de polígonos regulares. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.17. Trazado de formas proporcionais. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.15. Resolución gráfica de cuadriláteros e polígonos. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.18. Resolución gráfica de triángulos. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.16. Representación de formas planas. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.19. Determinación, propiedades e aplicacións dos seus puntos notables. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.17. Trazado de formas proporcionais. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.20. Proporcionalidade e semellanza. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.18. Resolución gráfica de triángulos. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.21. Análise de trazado de formas poligonais por triangulación, radiación e itinerario. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.19. Determinación, propiedades e aplicacións dos seus puntos notables. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.22. Construción e utilización de escalas gráficas. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.20. Proporcionalidade e semellanza. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.23. Transformacións xeométricas elementais: xiro, translación, simetría homotecia e afinidade. Identificación de invariantes. Aplicacións. 		

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.1. Deseña, modifica ou reproduce formas baseadas en redes modulares cadradas coa axuda do escuadro e o cartabón, utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reproduce formas baseadas en redes modulares cadradas coa axuda do escuadro e o cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 1: Redes modulares 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.2. Determina coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC CT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determina coa axuda de regra e compás a mediatriz e a bisectriz e a división dun segmento en partes iguais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 2: Trazados xeométricos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.3. Relaciona as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica as súas aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atopa o incentro, baricentro, circuncentro e ortocentro dun triángulo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 3: Triángulos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.5. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC CT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Construe calquera triángulo dados tres datos simples (lados, ángulos, alturas, medianas...). 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.4. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Divide a circunferencia en partes iguais para a construción de polígonos de ata 10 lados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 4: Polígonos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.6. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Construe polígonos de ata 10 lados dado o lado. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.7. Reproduce figuras proporcionais determinando a razón idónea para o espazo de debuxo dispoñible, construíndo a escala gráfica correspondente en función da apreciación establecida e utilizándoa coa precisión requirida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Construe unha escala gráfica con contraescala. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 5: Escalas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.8. Comprende as características das transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), identificando as súas invariantes, e aplícaa para a resolución de problemas xeométricos e para a representación de formas planas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica correctamente o xiro, translación e simetría na representación de formas planas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 6: Transformacións xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 1ª avaliación

BLOQUE 2: TANXENCIAS E ENLACES

Obx.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.24. Tanxencias e enlaces. ▪ B1.25. Resolución de problemas básicos de tanxencias e enlaces. Aplicacións. ▪ B1.26. Construción de curvas técnicas, óvalos, ovoides e espirais ▪ B1.27. Aplicacións da xeometría ao deseño arquitectónico e industrial. ▪ B1.28. Xeometría e novas tecnoloxías. ▪ B1.29. Aplicacións de debuxo vectorial en 2D. ▪ B1.30. Exercicios de aplicación de trazado de tanxencias e enlaces. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Debuxar curvas técnicas e figuras planas compostas por circunferencias e liñas rectas, aplicando os conceptos fundamentais de tanxencias, resaltar a forma final determinada e indicar graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.2.1. Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.2.2. Resolve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.2.3. Aplica os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.2.4. Deseña a partir dun bosquejo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elementos da normalización consonte a normativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Valorar a normalización como convencionalismo para a comunicación universal que permite simplificar os métodos de produción, asegurar a calidade dos produtos, posibilitar a súa distribución e garantir a súa utilización polo destinatario final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.1.1. Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.2.1. Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC CT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atopa os puntos de tanxencia e os centros das circunferencias tanxentes en figuras propostas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 7: Tanxencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios . ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.2.2. Resolve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resolve problemas de tanxencias entre rectas e circunferencias, e entre dúas circunferencias. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.2.3. Aplica os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece, cando menos, un método de construción de óvalos, ovoides e espirais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 8: Curvas Técnicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios . ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.2.4. Deseña a partir dun bosquejo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reproduce a escala figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 9: Deseño industrial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios . ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.1.1. Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e aplica as normas UNE e ISO específicas do debuxo Técnico. 		

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade / 1ª avaliación

BLOQUE 3: SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN E NORMALIZACIÓN.

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Fundamentos dos sistemas de representación. ▪ B2.2. Sistemas de representación na arte. ▪ B2.3. Evolución histórica dos sistemas de representación. ▪ B2.4. Sistemas de representación e debuxo técnico. Ámbitos de aplicación. ▪ B2.5. Vantaxes e inconvenientes. Criterios de selección. ▪ B2.6. Clases de proxección. ▪ B2.7. Sistemas de representación e novas tecnoloxías. ▪ B2.8. Aplicacións de debuxo vectorial en 3D. ▪ B2.10. Procedementos para a obtención das proxeccións diédricas. ▪ B2.11. Disposición normalizada. ▪ B2.12. Reversibilidade do sistema. Número de proxeccións suficientes. ▪ B2.14. Proxeccións diédricas de sólidos e espazos sinxelos. ▪ B2.16. Procedementos para a obtención e disposición das proxeccións diédricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Relacionar os fundamentos e as características dos sistemas de representación coas súas posibles aplicacións ao debuxo técnico, seleccionando o sistema axeitado ao obxectivo previsto, e identificar as vantaxes e os inconvenientes en función da información que se desexe amosar e dos recursos dispoñibles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.2. Establece o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación, e ilustra as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.3. Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Proxecto: necesidade e ámbito de aplicación das normas. ▪ B3.3. Formatos. Dobra de planos. ▪ B3.4. Vistas. Liñas normalizadas. ▪ B3.5. Aplicacións da normalización. ▪ B3.6. Escalas. Cotación. ▪ B3.7. Debuxo industrial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Aplicar as normas nacionais, europeas e internacionais relacionadas cos principios xerais de representación, formatos, escalas, cotación e métodos de proxección ortográficos e axonométricos, considerando o debuxo técnico coma linguaxe universal, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe e utilizándoo de forma obxectiva para a interpretación de planos técnicos e a elaboración de bosquexos, esquemas, esbozos e planos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.1. Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSI EE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA A

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 10: Sistemas de representación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2. 1. 2. Establece o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación, e ilustra as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Establece o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.3. Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.6. Deseña ou reproduce formas tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispondo as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reproduce formas tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 11: Vistas acotación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.1. Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interpreta correctamente as escalas, tanto gráficas como numéricas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obten as vistas principais de pezas industriais, acotandoas correctamente. 		

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 2ª avaliación

BLOQUE 4: SISTEMA DIÉDRICO

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Sistema diédrico. ▪ B2.13. Representación e identificación de puntos, rectas e planos. <p>Posicións no espazo.</p> <p>Paralelismo e perpendicularidade.</p> <p>Pertenza e intersección.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.15. Seccións planas. Determinación da súa verdadeira magnitude. ▪ B2.18. Seccións planas. Determinación da súa verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Relacionar os fundamentos e as características dos sistemas de representación coas súas posibles aplicacións ao debuxo técnico, seleccionando o sistema axeitado ao obxectivo previsto, e identificar as vantaxes e os inconvenientes en función da información que se desexe amosar e dos recursos dispoñibles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1B2.1.4. Comprende os fundamentos do sistema diédrico e describe os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC CT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.5. Comprende o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionais e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.8. Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE C
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.19. Sistema de planos cotados: aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Representar formas tridimensionais sinxelas a partir de perspectivas, fotografías, pezas reais ou espazos do contorno próximo, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados, dispoñendo de acordo coa norma as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.2.1. Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Vistas. Liñas normalizadas. ▪ B3.5. Aplicacións da normalización. ▪ B3.6. Escalas. Cotación. ▪ B3.7. Debuxo industrial. ▪ B3.9. Cortes e seccións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Aplicar as normas nacionais, europeas e internacionais relacionadas cos principios xerais de representación, formatos, escalas, cotación e métodos de proxección ortográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispoñendoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.5. Representa obxectos con ocos mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSI EE

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1B2.1.4. Comprende os fundamentos do sistema diédrico e describe os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende os fundamentos do sistema diédrico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 12: Sistema diédrico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.5. Comprende o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.8. Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, obtendo a súa verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 13: Cortes e seccións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obten as vistas principais de pezas industriais, acotandoas correctamente. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.5. Representa obxectos con ocós mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.5. Representa obxectos con ocós mediante cortes e seccións. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.2.1. Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 14: Sistema de planos cotados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita.

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 2ª avaliación

BLOQUE 5: SISTEMA AXONOMÉTRICO.

Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Fundamentos dos sistemas de representación. ▪ B2.12. Reversibilidade do sistema. Número de proxeccións suficientes. ▪ B2.17. Visualización e debuxo a man alzada de axonometrías a partir das vistas principais de pezas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Relacionar os fundamentos e as características dos sistemas de representación coas súas posibles aplicacións ao debuxo técnico, seleccionando o sistema axeitado ao obxectivo previsto, e identificar as vantaxes e os inconvenientes en función da información que se desexe amosar e dos recursos dispoñibles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.7. Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.20. Sistema axonométrico. ▪ B2.21. Fundamentos do sistema. Disposición dos eixes e utilización dos coeficientes de redución. ▪ B2.22. Sistema axonométrico ortogonal, perspectivas isométricas, dimétricas e trimétricas. ▪ B2.23. Sistema axonométrico oblicuo: perspectivas cabaleiras e militares. ▪ B2.24. Aplicación do óvalo isométrico como representación simplificada de formas circulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Debuxar perspectivas de formas tridimensionais a partir de pezas reais ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, seleccionando a axonometría axeitada ao propósito da representación, dispoño a posición dos eixes en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e utilizando, de ser o caso, os coeficientes de redución determinados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.3.1. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Proxecto: necesidade e ámbito de aplicación das normas ▪ B3.5. Aplicacións da normalización. ▪ B3.6. Escalas. Cotación. ▪ B3.7. Debuxo industrial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Aplicar as normas nacionais, europeas e internacionais relacionadas cos principios xerais de representación, formatos, escalas, cotación e métodos de proxección ortográficos e axonométricos, considerando o debuxo técnico coma linguaxe universal, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe e utilizándoo de forma obxectiva para a interpretación de planos técnicos e a elaboración de bosquejos, esquemas, esbozos e planos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Proxecto: necesidade e ámbito de aplicación das normas ▪ B3.5. Aplicacións da normalización. ▪ B3.6. Escalas. Cotación. ▪ B3.7. Debuxo industrial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Aplicar as normas nacionais, europeas e internacionais relacionadas cos principios xerais de representación, formatos, escalas, cotación e métodos de proxección ortográficos e axonométricos, considerando o debuxo técnico coma linguaxe universal, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe e utilizándoo de forma obxectiva para a interpretación de planos técnicos e a elaboración de bosquejos, esquemas, esbozos e planos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2.1.7. Visualiza no espazo perspectivas de formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras). 	<ul style="list-style-type: none"> CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> Visualiza formas tridimensionais sinxelas debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras). 	<ul style="list-style-type: none"> Bloque de exercicios 15: Sistema axonométrico. 	<ul style="list-style-type: none"> Corrección de exercicios. Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2.3.1. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> Bloque de exercicios 16: Perspectiva isométrica. 	<ul style="list-style-type: none"> Corrección de exercicios. Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2.3.2. Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoño a súa orientación para simplificar o seu trazado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos. 	<ul style="list-style-type: none"> Bloque de exercicios 17: Perspectiva cabaleira. 	<ul style="list-style-type: none"> Corrección de exercicios. Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas. 	<ul style="list-style-type: none"> Bloques de exercicios 16 e 17. 	<ul style="list-style-type: none"> Corrección de exercicios. Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> DT1.B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> Bloques de exercicios 16 e 17. 	<ul style="list-style-type: none"> Corrección de exercicios. Proba escrita.

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 3ª avaliación

BLOQUE 6: SISTEMA CÓNICO.

Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.25. Sistema cónico central. ▪ B2.26. Elementos do sistema. Plano do cadro e cono visual. ▪ B2.27. Determinación do punto de vista e orientación das caras principais. ▪ B2.28. Paralelismo. Puntos de fuga. Puntos métricos. ▪ B2.29. Representación simplificada da circunferencia. ▪ B2.30. Sistema cónico oblicuo. ▪ B2.31. Representación simplificada da circunferencia. ▪ B2.32. Representación de sólidos nos diferentes sistemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Debuxar perspectivas cónicas de formas tridimensionais a partir de espazos do contorno ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, e valorar o método seleccionado, considerando a orientación das caras principais respecto do plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.4.1. Comprende os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.4.2. Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo a súa orientación para simplificar o seu trazado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.4.3. Representa formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando a construción das elipses perspectivas mediante o trazado de polígonos circunscritos, trazándoas a man alzada ou coa axuda de patróns de curvas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Proxecto: necesidade e ámbito de aplicación das normas. ▪ B3.5. Aplicacións da normalización. ▪ B3.6. Escalas. Cotación. ▪ B3.8. Debuxo arquitectónico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Aplicar as normas nacionais, europeas e internacionais relacionadas cos principios xerais de representación, formatos, escalas, cotación e métodos de proxección ortográficos e axonométricos, considerando o debuxo técnico coma linguaxe universal, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe e utilizándoo de forma obxectiva para a interpretación de planos técnicos e a elaboración de bosquejos, esquemas, esbozos e planos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B3.2.4. Cota espazos arquitectónicos sinxelos identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2.4.1. Comprende os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> Determina o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> Bloque de exercicios 18: Perspectiva cónica central. 	<ul style="list-style-type: none"> Corrección de exercicios. Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2.4.2. Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo a súa orientación para simplificar o seu trazado. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> Debuxa perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos. 		
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2.4.3. Representa formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando a construción das elipses perspectivas mediante o trazado de polígonos circunscritos, trazándoas a man alzada ou coa axuda de patróns de curvas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> Representa formas sólidas ou espaciais debuxando perspectivas cónicas oblicuas. 	<ul style="list-style-type: none"> Bloque de exercicios 19: Perspectiva cónica oblicua. 	<ul style="list-style-type: none"> Corrección de exercicios. Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas. 	<ul style="list-style-type: none"> Bloques de exercicios 18 e 19. 	<ul style="list-style-type: none"> Corrección de exercicios. Proba escrita.
<ul style="list-style-type: none"> DT1.B3.2.4. Cota espazos arquitectónicos sinxelos identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> Cota espazos arquitectónicos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> Bloque de exercicios 20: Debuxo arquitectónico. 	<ul style="list-style-type: none"> Corrección de exercicios. Proba escrita.

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade/ 3ª avaliación

DEBUXO TÉCNICO

2º Bach.

BLOQUE 1: TRAZADOS XEOMÉTRICOS

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Resolución de problemas xeométricos. ▪ B1.2. Proporcionalidade. Rectángulo áureo. Aplicacións. ▪ B1.3. Construción de figuras planas equivalentes. ▪ B1.4. Relación entre os ángulos e a circunferencia. Arco capaz. ▪ B1.5. Aplicacións. ▪ B1.6. Potencia dun punto respecto a unha circunferencia. Determinación e propiedades do eixe radical e do centro radical. Aplicación á resolución de tanxencias. ▪ B1.7. Inversión. Determinación de figuras inversas. Aplicación á resolución de tanxencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Resolver problemas de tanxencias mediante a aplicación das propiedades do arco capaz, dos eixes e centros radicais e/ou da transformación de circunferencias e rectas por inversión, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.1. Identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.2. Determina lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.3. Transforma por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.4. Selecciona estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transformándoos por analoxía noutros problemas máis sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.5. Resolve problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.1. Identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reproduce obxectos industriais e arquitectónicos mantendo as relacións de proporción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 1: Trazados xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios . ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.4. Selecciona estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transformándoos por analogía noutros problemas máis sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resolve problemas xeométricos aplicando as propiedades do arco capaz e das relacións entre os ángulos e a circunferencia. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.2. Determina lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resolve problemas de tanxencias aplicando os conceptos de potencia e inversión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 2: Tanxencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios . ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.3. Transforma por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende as posibles aplicacións da inversión á resolución de problemas xeométricos. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.5. Resolve problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atopa eixes e centros radicais. 		

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 1ª avaliación

BLOQUE 2: CURVAS TÉCNICAS E CÓNICAS. TRANSFORMACIÓNS.

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Trazado de curvas cónicas e técnicas. ▪ B1.10. Curvas cónicas. Orixe, determinación e trazado da elipse, a parábola e a hipérbole. ▪ B1.11. Curvas técnicas. Orixe, determinación e trazado das curvas cíclicas e envolventes. ▪ B1.12. Resolución de problemas de pertenza, tanxencia e incidencia. Aplicacións. ▪ B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Debuxar curvas cíclicas e cónicas e identificar os seus principais elementos, utilizando as súas propiedades fundamentais para resolver problemas de pertenza, tanxencia ou incidencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B.1.2.1. Comprende a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B.1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B.1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Transformacións xeométricas. Aplicacións. ▪ B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións. ▪ B1.8. Transformacións xeométricas. Aplicacións. ▪ B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións. ▪ B1.14. Afinidade. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras afíns. Construción da elipse afín a unha circunferencia. ▪ B1.15. Trazado de figuras planas complexas utilizando escalas e construcións auxiliares axeitadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Relacionar as transformacións homolóxicas coas súas aplicacións á xeometría plana e aos sistemas de representación, valorando a rapidez e a exactitude nos trazados que proporciona a súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B.1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B.1.3.2. Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos e á representación de formas planas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B.1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.2.1. Comprende a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece as relacións métricas entre os elementos principais das curvas cónicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 3: curvas cónicas e técnicas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios . ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Traza curvas cónicas por puntos, identificando correctamente eixes, focos, directrices e asíntotas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende as características das transformacións homolóxicas e as súas aplicacións principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 4: Transformacións xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios . ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.3.2. Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos e á representación de formas planas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reproduce á escala conveniente figuras planas complexas. 		

TEMPORALIZACIÓN: 2ª metade / 1ª avaliación

BLOQUE 3: SISTEMA DIÉDRICO

Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Punto, recta e plano no sistema diédrico. ▪ B2.2. Resolución de problemas de pertenza, incidencia, paralelismo e perpendicularidade. ▪ B2.3. Determinación da verdadeira magnitude de segmentos e formas planas. ▪ B2.4. Construción de figuras planas no sistema diédrico. ▪ B2.5. Abatemento de planos. Determinación dos seus elementos. Aplicacións. ▪ B2.6. Xiro dun corpo xeométrico. Aplicacións. ▪ B2.7. Cambios de plano. Determinación das novas proxeccións. Aplicacións. ▪ B2.8. Afinidade entre proxeccións. ▪ B2.9. Problema inverso ao abatemento. ▪ B2.10. Corpos xeométricos no sistema diédrico. ▪ B2.11. Representación de poliedros regulares. Posicións singulares. ▪ B2.12. Determinación das súas seccións principais. ▪ B2.13. Representación de prismas e pirámides. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Valorar a importancia da elaboración de debuxos a man alzada para desenvolver a visión espacial, analizando a posición relativa entre rectas, planos e superficies, identificando as súas relacións métricas para determinar o sistema de representación axeitado e a estratexia idónea que solucione os problemas de representación de corpos ou espazos tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico e, de ser o caso, no sistema de planos cotados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.4. Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Representación de cilindros, conos e esferas. Seccións planas. ▪ B2.15. Determinación de seccións planas e elaboración de desenvolvementos. ▪ B2.16. Interseccións. ▪ B2.17. Xiros, abatements ou cambios de plano para determinar a verdadeira magnitude de elementos de pezas tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Representar poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos mediante as súas proxeccións ortográficas, analizando as posicións singulares respecto aos planos de proxección, determinando as relacións métricas entre os seus elementos, as seccións planas principais e a verdadeira magnitude ou desenvolvemento das superficies que os conforman. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.2.1. Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.2.2. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.2.3. Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.2.4. Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatements ou cambios de plano para obter a verdadeira magnitude das arestas e caras que as conforman. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa rectas e planos paralelos e /ou perpendiculares entre si. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 5: representación de figuras planas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa figuras planas abatindo os planos que as conteñen. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico e, de ser o caso, no sistema de planos cotados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando abatements. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.4. Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa os poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 6: representación de superficies. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.2.1. Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.2.2. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determina a sección plana de corpos obtendo a súa verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 7: seccións planas e interseccións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.2.3. Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.2.4. Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatements ou cambios de plano para obter a verdadeira magnitude das arestas e caras que as conforman. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas rectos obtendo a verdadeira magnitude das arestas e caras que as conforman. 		

TEMPORALIZACIÓN: 2ª avaliación

BLOQUE 4: SISTEMA AXONOMÉTRICO

Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.18. Sistemas axonométricos ortogonais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Debuxar axonometrías de poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios, utilizando a axuda do abatemento de figuras planas situadas nos planos coordenados, calculando os coeficientes de redución e determinando as seccións planas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.3.1. Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.19. Posición do triedro fundamental. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.20. Relación entre o triángulo de trazas e os eixes do sistema. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.3.3. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou perspectivas cabaleiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.21. Determinación de coeficientes de redución. 			
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.22. Tipoloxía das axonometrías ortogonais. Vantaxes e inconvenientes. 			
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.23. Representación de figuras planas. 			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.24. Representación simplificada da circunferencia. 				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.25. Representación de corpos xeométricos e espazos arquitectónicos. Seccións planas. Interseccións. 				

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.3.1. Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 8: axonometría, tipos e elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 9: representación axonométrica de corpos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios. ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.3.3. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou perspectivas cabaleiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas. 		

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 3ª avaliación

BLOQUE 5: DOCUMENTACIÓN GRÁFICA DE PROXECTOS

Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaboración de bosquejos, esbozos e planos. ▪ B3.2. Proceso de deseño ou fabricación: perspectiva histórica e situación actual. ▪ B3.3. Proxecto: tipos e elementos. ▪ B3.4. Planificación de proxectos. ▪ B3.5. Identificación das fases dun proxecto. Programación de tarefas. ▪ B3.6. Elaboración das primeiras ideas. ▪ B3.7. Tipos de planos: de situación, de conxunto, de montaxe, de instalación, de detalle, de fabricación ou de construción. ▪ B3.8. Presentación de proxectos. ▪ B3.9. Elaboración da documentación gráfica dun proxecto gráfico, industrial ou arquitectónico sinxelo. ▪ B3.10. Debuxo de bosquejos a man alzada e esquemas. ▪ B3.11. Elaboración de debuxos cotados. ▪ B3.12. Elaboración de esbozos de pezas e conxuntos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaborar bosquejos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.3. Debuxa bosquejos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoñendo as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquejos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Posibilidades das tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao deseño, á edición, ao arquivamento e á presentación de proxectos. ▪ B3.14. Debuxo vectorial 2D. Debuxo e edición de entidades. Creación de bloques. Visibilidade de capas. ▪ B3.15. Debuxo vectorial 3D. Inserción e edición de sólidos. Galerías e bibliotecas de modelos. Incorporación de texturas. ▪ B3.16. Selección do encadramento, a iluminación e o punto de vista. ▪ B3.17. Resolución de exercicios de debuxo técnico utilizando recursos informáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Presentar de xeito individual e colectivo os bosquejos, os esbozos e os planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispoñendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 9: normalización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios . ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC CT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interpreta correctamente planos técnicos. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.3. Debuxa bosquexos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bosquexa e acouta correctamente. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoñendo as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquexos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e utiliza aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bloque de exercicios 10: infografía e debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Corrección de exercicios . ▪ Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispoñendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presenta os traballos de debuxo técnico de xeito que sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron 		

TEMPORALIZACIÓN: 1ª metade/ 3ª avaliación

AVALIACIÓN,
CUALIFICACIÓN
E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Diferenciaremos tres momentos e modos de avaliación de entre as que se realizarán ao longo do curso:

AVALIACIÓN INICIAL

Consistente nunha proba de carácter eminentemente práctico coa que o profesor poda calibrar o nivel de destrezas e adquisición de contidos básicos que o alumno teña levado a cabo nos cursos anteriores. En ningún caso será considerada para a cualificación final do alumno máis que como unha referencia do punto de partida de este.

Os resultados da mesma, especialmente nos casos nos que se detecten dificultades máis importantes, serán comunicados o titor/a dos alumnos a traves de informes verbais ou escritos.

AVALIACIÓN ORDINARIA:

O modelo de avaliación ordinaria durante o curso será o de avaliación continua e sistémica, fruto tanto da observación diaria do desenvolvemento na realización das tarefas propostas como da valoración do grao de consecución de obxectivos conqueridos na realización de probas específicas.

Compre, para tal efecto, empregar unha diversidade de instrumentos e procedementos que recollemos aquí xunto coa frecuencia (temporalización) con que deberán ser utilizados:

PROCEDEMENTOS

TEMPORALIZACIÓN

-Observación sistemática Capacidade de traballo e actitude.	diaria.
-Análise das producións dos alumnos Traballos de aplicación e síntese.	semanal.
-Corrección de probas específicas * Proba de expresión gráfica. Proba de contidos.	trimestral

*Nas probas específicas valoraránse os seguintes criterios, con arreglo ás porcentaxes que se detallan:

-Adquisición de contidos:	ata un 50 %
-Corrección e exactitude nos trazados:	ata un 50 %
-Orde e limpeza na presentación:	ata un 10 %

Elaboración da nota media.

Os porcentaxes máximos que poden supor cada un destes instrumentos de avaliación serán os seguintes:

-Traballo diario no aula	10%
-Traballos de aplicación	40%
-Proba de expresión gráfica.	30%
-Proba de contidos.	30%

Recuperación de avaliacións suspensas:

Realizaránse probas específicas para a recuperación de avaliacións suspensas, que serán correxidas seguindo os mesmos criterios xa establecidos.

En todo caso, e aínda contando con algunha avaliación suspensa, se na media final final de todas as actividades, o alumno obtivese unha calificación superior a cinco, consideraráselle superada a materia sen necesidade de realizar ningunha proba ou actividade adicional.

AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA:

Para a realización da avaliación extraordinaria de setembro o departamento deseñará unha proba que constituirá o 100% da cualificación final e na que quede reflectida o grao de consecución no maior número de estándares posibles.

DEBUXO ARTÍSTICO

OBXECTIVOS:

-Coñecer e distinguir os elementos básicos de configuración da forma, empregándoos correctamente na representación descritiva de objectos da contorna.

-Comprender a aparencia formal dos objectos a representar como consecuencia da súa configuración estrutural e sabela interpretar de xeito analítico.

-Comprender os distintos datos visuais das formas como partes relacionadas dun conxunto, prestando especial interese á relación de proporción entre eles.

-Comprender a distinta importancia dos datos visuais que conforman un motivo ou tema, destacando na súa representación os aspectos esenciais e ignorando os detalles superfluos ou anecdóticos do conxunto.

-Coñecer a terminoloxía básica de la materia, así como os materiais e procedementos axeitados ao fin pretendido. Adquirir o dominio das técnicas ao servizo das ideas e proceder dun xeito racional e ordeado no traballo.

-Coñecer as bases teóricas da cor que permitan a súa aplicación plástica de un xeito razoado e ajustala a unhas pretensións comunicativas concretas.

CONCRECIÓNS PARA OS
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

DEBUXO ARTÍSTICO

1º Bach.

BLOQUE 1: ELEMENTOS CONFIGURATIVOS

O debuxo: a liña e a forma.

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ i ▪ m ▪ n ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Diferentes modos de ver e debuxar. Debuxo e función. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e fin en si mesmo, a través da historia da arte, no proceso creativo, con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ i ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Expresión da subxectividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar con criterio os materiais e a terminoloxía específica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Materiais, utensilios e soportes básicos. ▪ B1.4. Introducción ás técnicas secas e á súa aplicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Amosar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Elementos básicos na configuración da forma. A liña como elemento configurador. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Describir graficamente obxectos naturais ou artificiais, amosando a comprensión da súa estrutura interna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. A perspectiva intuitiva e a súa aplicación no debuxo artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Empregar a liña para a configuración de formas e transmisión de expresividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B2.2.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Grupo de actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece obras e artistas significativos da historia do debuxo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-1: Analizamos, tanto no aula como en museos ou salas de exposición, obras artísticas de relevancia no campo do debuxo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa. ▪ Probas escritas
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emprega a terminoloxía específica correctamente. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atopa a estrutura interna de formas naturais e artificiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-2: Aplicamos diversos métodos de debuxo artístico: o encaixe, o debuxo invertido, debuxar o negativo, a triangulación...etc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consegue reducir as formas naturais a formas xeométricas simples. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consegue representar formas e volumes mediante o uso da liña. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-3: Debuxamos do natural: formas artificiais e naturais, a figura humana en reposo e en movemento, formas de fronte, perfil, e en escorzo...etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B2.2.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa formas sexa cal sexa o punto de vista elegido. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algún dos materiais e procedementos requeridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.- 1, 2 e 3. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.- 1, 2 e 3. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.2. Aмосa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respecta o traballo propio e alleo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.- 1, 2 e 3. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 1ª avaliación

BLOQUE 2: ELEMENTOS EXPRESIVOS
A composición, a luz e o volume, a textura.

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Composición intuitiva. Concepto de equilibrio visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaborar composicións analíticas, descritivas e expresivas con diferentes graos de iconicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Psicoloxía da forma. Leis visuais que rexen as relacións entre as formas do cadro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Aplicar as leis básicas da percepción visual ao representar distintos volumes xeométricos ou orgánicas dentro dun espazo compositivo, atendendo ás proporcións e á perspectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B3.2.1. Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. A mancha como elemento configurador do volume. O claroscuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Representar o volume de obxectos e espazos tridimensionais mediante a técnica do claroscuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. A construción das sombras. Valores tonais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Valorar a influencia da luz como configuradora de formas e o seu valor expresivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B4.2.1. Coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Iluminación. Tipos de luz e o seu comportamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Explorar as posibilidades expresivas da textura visual e o claroscuro 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ i ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Expresión da subxectividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar con criterio os materiais e a terminoloxía específica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Materiais, utensilios e soportes básicos. ▪ B1.4. Introducción ás técnicas secas e á súa aplicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Amosar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. ▪ DA1.B1.3.2. Aмосa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Grupo de actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén os elementos esenciais dunha forma en composicións personais e subxectivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.4.- Elaboramos composicións con distintos tipos de iconicidade e funcións, atendendo aos seus valores compositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B3.2.1. Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consegue manter certo equilibrio visual nas súas composicións personais. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa volumes e espazos correctamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A. 5.- Representamos obxectos e espazos da contorna mediante a perspectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B4.2.1. Coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza o claroscuro con propiedade en composicións acromáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A. 6.- Utilizamos o claroscuro para definir volumes e texturas de obxectos reais e inventados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consegue reproducir texturas sinxelas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algúns dos materiais e procedementos requeridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.- 4, 5 e 6.. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsevación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.- 4, 5 e 6. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsevación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respecta o traballo propio e alleo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.- 4, 5 e 6. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsevación diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 2ª avaliación

BLOQUE 3: A COR

Obx.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ j ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Teoría da cor. Natureza. Dimensións e comportamento da cor. ▪ B5.2. Expresividade da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Coñecer e aplicar os fundamentos teóricos sobre a cor e as relacións cromáticas, tanto na expresión gráfico-plástica como na análise de diversas manifestacións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e cromatón) na representación de composicións e formas naturais e artificiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.2. Demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.3. Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.5.1.4. Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ j ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Expresión da subxectividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar con criterio os materiais e a terminoloxía específica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Materiais, utensilios e soportes básicos. ▪ B1.4. Introducción ás técnicas secas e á súa aplicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Aposar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.2. Aposar unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Grupo de actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.5.1.4. Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece exemplos de obras e autores significativos no uso da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-7: Analizamos, tanto no aula como en museos ou salas de exposición, obras artísticas de relevancia no uso da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa. ▪ Probas escritas
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.2. Demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e explica que son cores primarias, secundarias e complementarias. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e cromatón) na representación de composicións e formas naturais e artificiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consegue variar a luminosidade e saturación de calquera cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-8: Representamos obxectos e paisaxes da contorna mediante o uso da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consegue atopar calquera cor mediante a mestura de cores primarias. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.3. Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza a cor como elemento expresivo. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algúns dos materiais e procedementos requeridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.- 7, 8 e 9. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsevação diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades case sempre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.- 7, 8 e 9. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsevação diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.2. Amosa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respecta o traballo propio e alleo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.- 7, 8 e 9. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsevação diaria.

TEMPORALIZACIÓN: 3ª avaliación

DEBUXO ARTÍSTICO

2º Bach.

BLOQUE 1: A FORMA E O ESPACIO.

Obx.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Percepción e descrición obxectiva da forma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Desenvolve a destreza debuxística con distintos niveis de iconicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas, ornamentais ou subxectivas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Modelo analítico e modelo sintético. ▪ B1.3. Retentiva e memoria visual. Consideracións mnemotécnicas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Interpretar unha forma ou un obxecto segundo as súas intencións comunicativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Valoracións da aparencia formal respecto ao punto de vista perceptivo. ▪ B3.2. Representación da forma con fins expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Representar graficamente con diferentes niveis de iconicidade, as formas, illadas ou nunha composición, o contorno inmediato, interiores e exteriores, expresando as características espaciais e de proporcionalidade, e valores lumínicos e cromáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B3.1.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b, ▪ n, ▪ d, ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Técnicas secas máis comúns e a súa aplicación no proceso creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Coñecer e aplicar as ferramentas dixitais de debuxo e as súas aplicacións na creación gráfico-plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.1.1. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Introducción ás técnicas húmidas e a súa aplicación no proceso creativo. Emprego das ferramentas TIC nos procesos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e do coñecemento da súa terminoloxía, dos materiais e dos procedementos para desenvolver o proceso creativo con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos, así como as posibilidades das TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d, ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Actitude creativa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Amosar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Grupo de actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B1.1.1. Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas, ornamentais ou subxectivas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interpreta formas utilizando diferentes técnicas gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grupo de actividades-1: Debuxamos do natural utilizando diversos métodos de debuxo e distintas técnicas gráficas formas artificiais e naturais con funcións comunicativas variadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B1.1.2. Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión verbal e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sabe discriminar a estrutura e as características esenciais dunha forma á hora de debuxala. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B3.1.3. Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relaciona correctamente a posición e o tamaño dunhas formas respecto a outras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-2: debuxamos formas, tanto do natural como de memoria, atendendo á súa posición e relacións espaciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B3.1.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa formas esenciais de fronte, de perfil, en escorzo, etc. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B3.1.2. Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa espazos naturais e artificiais respectando as convencións da perspectiva visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-3: Debuxamos espacios, tanto reais como inventados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.1.1. Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece ferramentas TIC aplicables ao debuxo artístico. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.4. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Participa activamente en postas en común de proxectos individuais e colectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-: 1, 2 e 3. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 		

TEMPORALIZACIÓN: 1ª avaliación

BLOQUE 2: O CORPO HUMANO COMO MODELO

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Análise da figura humana. Relacións de proporcionalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Analizar as relacións de proporcionalidade da figura humana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.1.1. Comprende a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo, mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Nocións básicas de anatomía artística. ▪ B4.3. Estudo e representación do movemento da figura humana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Representar a figura humana e o seu contorno, identificando as relacións de proporcionalidade entre o conxunto e as súas partes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.2.1. Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Antropometría. Relacións da figura humana co espazo arquitectónico e co contorno natural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Experimentar cos recursos gráfico-plásticos para representar o movemento e a expresividade da figura humana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.3.2. Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico-plásticos e diversas funcións expresivas coa figura humana como suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e do coñecemento da súa terminoloxía, dos materiais e dos procedementos para desenvolver o proceso creativo con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos, así como as posibilidades das TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Introducción ás técnicas húmidas e a súa aplicación no proceso creativo. Emprego das ferramentas TIC nos procesos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e do coñecemento da súa terminoloxía, dos materiais e dos procedementos para desenvolver o proceso creativo con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos, así como as posibilidades das TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Actitude creativa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Aposar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Grupo de actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.1.1. Comprende a figura humana como un elemento de estudo gráfico e expresivo, mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza, mediante a observación do natural e de fotografías e obras artísticas, a figura humana como elemento expresivo fundamental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-4: debuxamos a figura humana, partindo da observación do natural, de fotografías, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.1.2. Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén relacións básicas de proporcionalidade na representación da figura humana. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.2.1. Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aposa e aplica nas súas creacións plásticas certo coñecemento básico da anatomía humana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-5: estudamos a figura humana dende o punto de vista da súa estructura anatómica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.3.1. É capaz de representar e captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ É capaz de representar e captar o movemento da figura humana. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B4.3.2. Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico-plásticos e diversas funcións expresivas coa figura humana como suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico-plásticos coa figura humana como suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-6: experimentamos con novas técnicas e materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algún dos novos materiais e procedementos estudados. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.1. Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Participa activamente en proxectos deseñados e realizados en común con outras materias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-4, 5 e 6. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ . Mantén, polo xeral, o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 		

TEMPORALIZACIÓN: 2ª avaliación

BLOQUE 3: A EXPRESIÓN DA SUBXECTIVIDADE

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Psicoloxía da forma e a composición. Estudo e aplicación dos elementos compositivos que rexen a intención expresiva das creacións plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Desenvolver a capacidade de representación das formas mediante a memoria e a retentiva visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comportamento e interrelación das formas tridimensionais no espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Elaborar imaxes con distintas funcións expresivas utilizando a memoria e a retentiva visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B2.2.1. Expresa sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Valor expresivo da luz e da cor. ▪ B2.4. Ruptura da tradición figurativa e nacemento de novas interpretacións da realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Investigar sobre a expresividade individual, coa linguaxe propia da expresión gráfico-plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B2.3.1. Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Introducción ás técnicas húmidas e a súa aplicación no proceso creativo. Emprego das ferramentas TIC nos procesos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e do coñecemento da súa terminoloxía, dos materiais e dos procedementos para desenvolver o proceso creativo con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos, así como as posibilidades das TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.2. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC ▪ CCL

CONCRECIÓNS PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Estándar de aprendizaxe	C.Clave	Grao mínimo de consecución	Grupo de actividades	Instrumentos para a avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B2.1.1. Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa correctamente formas básicas previamente analizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-7: representamos formas utilizando a memoria e a retentiva visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B2.2.2. Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adapta a representación das formas á función expresiva que se procura. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B2.2.1. Expressa sentimentos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atopa o xeito de expresar sentimentos e valores subxectivos nas súas obras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-8: experimentamos e buscamos formas de expresar a nosa subxectividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B2.3.1. Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza, coñece e valora obras de arte contemporaneas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.2. Demostra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Propón solucións plásticas persoais e creativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-9: investigamos con novas técnicas e materiais na procura dun linguaxe persoal e estilo propio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.5. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza con propiedade algún dos novos materiais e procedementos estudados. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA2.B5.2.3. Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Participa nas actividades e nos contactos con artistas organizados polo departamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.A.-7, 8 e 9. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación diaria

TEMPORALIZACIÓN: 3ª avaliación

AVALIACIÓN,
CUALIFICACIÓN
E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Diferenciaremos tres momentos e modos de avaliación de entre as que se realizarán ao longo do curso:

AVALIACIÓN INICIAL

O proceso de calificación das actividades proxectadas desenvólvese dende o mesmo comenzo de curso. Por esta causa non consideramos necesario o deseño dunha proba inicial especial. A propia primeira actividade de cada curso pode servir perfectamente para calibrar o nivel de destrezas e adquisición de contidos básicos que o alumno teña levado a cabo nos cursos anteriores.

Os resultados da mesma, especialmente nos casos nos que se detecten dificultades máis importantes, serán comunicados o titor/a dos alumnos , ben a través da sesión de Preavaliación que acostuma realizarse no mes de Outubro ben a través de informes verbais ou escritos.

Ao ser, polo tanto, esta proba inicial, unha tarefa máis do conxunto de actividades que se desenvolven ao longo do curso, terá a mesma consideración e peso sobre a cualificación final que calquera outra delas.

AVALIACIÓN ORDINARIA:

O modelo de avaliación ordinaria durante o curso será o de avaliación continua e sistémica, fruto tanto da observación diaria do desenvolvemento na realización das tarefas propostas como da valoración do grao de consecución de obxectivos conquistados na realización de probas específicas.

Pero, sendo o aprendizaxe do Debuxo Artístico unha tarefa eminentemente práctica, vai ser a observación diaria e sistemática do grao de consecución dos estándares relacionados con as sucesivas actividades programadas, o instrumento central á hora de avaliar ao alumnado. Realízase, así, un seguimento individualizado de cada alumno mediante a corrección comentada y personalizada dos traballos de clase de forma diaria.

As probas escritas reservaránse para momentos puntuais e valorar o aproveitamento de visitas a exposicións, lecturas, visionado de material filmográfico, etc. Estas probas tendrán un valor máximo do 10 % ao igual os aspectos actitudinais: presenza significativa no aula, puntualidade na entrega de traballos, ausencia de material, mal uso dos materiais comúns, etc.,etc.

Recollemos na seguinte táboa os procedementos xunto coa frecuencia (temporalización) con que deberán ser utilizados:

<u>PROCEDEMENTOS</u>	<u>TEMPORALIZACIÓN</u>
-Observación sistemática Capacidade de traballo e actitude.	diaria.
-Análise das producións dos alumnos Traballos de aplicación.	diaria.
-Corrección de probas específicas. Probas escritas sobre actividades realizadas.	Sin periodo fixo.

Os porcentaxes máximos que poden supor cada un destes instrumentos de avaliación serán os seguintes:

-Traballo diario no aula	10%
-Traballos de aplicación	90%
-Probas escritas	10%

Criterios de avaliación:

1.-Capacidade de adquisición de novos conceptos no proceso de aprendizaxe:

- Limitase a recoller información, sen ordeala nin estruturala.
- Ordea a información, sin ser quen de abstraer conceptos xerais aplicables a outros casos.
- Emite hipóteses axeitadas, relaciona e saca conclusións propias. Comprende, comproba y extrae conceptos para utilízalos noutros casos.

2.-Creatividade desenvolvida nas súas producións:

- Non ten capacidade para reproducir solucións similares ao problema proposto.
- Reproduce solucións similares sen aportacións propias.
- Integra de cotío recursos propios a modelos establecidos. Conquire un estilo persoal.

3.-Corrección na expresión plástica das súas producións:

- Despreocupación no trato e uso de útiles e soportes. Mala presentación dos traballos.

- Coidado na presentación, tendo en conta conceptos como precisión e limpeza.
- Precisión en trazados, boa composición nos traballos. Elección da técnica axeitada.

4.-Capacidade de traballo:

- Non ten hábito de traballo.
- Traballa, pero sen método.
- Utiliza métodos de traballo axeitados, presentando as tarefas nos prazos marcados.
- Presenta máis solucións que a pedida.

Tamén, e en consoancia coas directrices sinaladas polo Plan Lector do centro, e habida conta da escasa linguaxe escrita que os alumnos deben plasmar nas tarefas da nosa materia, decidiuse en reunión de departamento rexeitar calquer traballo no que aparezan erros ortográficos ou gramaticais graves, devolvendo inmediatamente ditos traballos para a súa corrección ou, se fose o caso, repetición.

Elaboración da nota media.

Posteriormente, e para a cualificación de cada unha das avaliacións do curso, realizarase a media aritmética simple das puntuacións obtidas en cada unha das actividades realizadas no trimestre.

Igoalmente para obter a calificación final de cada alumno, realizarase a media aritmética simple das puntuacións obtidas en cada unha das actividades realizadas durante o curso.

O alumno podera, en calquera caso, repetir calquera das actividades xa realizadas a obxecto de subir a calificación obtida na mesma.

Recuperación de avaliacións suspensas:

Do mesmo xeito e dado o carácter continuo da avaliación da nosa área, non se realizarán probas ou tarefas específicas para a recuperación dunha avaliación. Enténdese, así, que a cualificación de cada unha de elas, comprende tamén as das anteriores. Os alumnos poderán, iso si, presenta-los traballos que lles poidesen quedar pendentes das avaliacións suspensas, se é o caso, ou mellorar, repetir ou completar aqueles outros que máis deficiencias presentasen no seu día.

En todo caso, e aínda contando con algunha avaliación suspensa, se na media final final de todas as actividades, o alumno obtivese unha calificación superior a cinco, consideraráselle superada a materia sen necesidade de realizar ningunha proba ou actividade adicional.

AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA:

Para a realización da avaliación extraordinaria establécense dous modelos entre os se escollerá atendendo á situación persoal de cada alumno:

1.-No caso máis habitual, o de alumnos con bó número de actividades non realizadas ou completadas durante o curso, será suficiente coa presentación dos produtos finais desas actividades para a súa posterior avaliación.

2.-No caso de alumnos con circunstancias personais especiais, como por exemplo aqueles que se incorporaron ao curso con este xa avanzado, ou que non por cuestións médicas non puideron asistir ao mesmo durante largos periodos de tempo, deseñárase unha proba práctica que posibilite a valoración do seu grao de consecución dos estándares máis representativos do curso.

ANEXO:

ADAPTACIÓN DA
PROGRAMACIÓN
Á SITUACIÓN
CREADA
POLA COVID-19

A situación pandémica provocada pola COVID-19 fai imprescindible establecer adaptacións no marco da organización do currículo, da metodoloxía didáctica, das organizacións dos espazos e dos agrupamento de alumnos nas materias propias do departamento.

Agora ben, a imprevisibilidade da evolución da propia pandemia, e os conseguintes posibles escenarios que se poden presentar durante os vindeiros meses levannos, máis que a definir cambios pechados na presente programación, a indicar distintas alternativas que podan adaptarse a eses distintos escenarios.

En concreto, aqueles aspectos que creemos que poden ser necesarias esas adaptacións serían:

1-Avaliación inicial.

No deseño das probas de avaliación inicial prestarase especial atención á detección das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas nos cursos 2019/2020 e 2020/2021 así como a súa correspondencia coa falta do desenvolvemento das correspondentes competencias clave.

Así, por exemplo, en 4º ESO, a tarefa inicial incluírá a observación do manexo dos instrumentos de precisión e dos trazados máis básicos do debuxo técnico. De igual modo, en Debuxo Artístico-II, conterà a aplicación e manexo de técnicas húmidas na aplicación da cor, aspectos nos que se ía profundizar no terceiro trimestre do curso pasado, e que se deberon desenvolver de xeito telemático.

Nos cursos 1º e 3º da ESO, así como no 1º de bacharelato, ao non ter cursado os alumnos a mesma materia que no presente curso, o análise dos informes de avaliación individualizados do curso anterior semellan ser a mellor forma de detectar posibles carencias.

2-Aspectos curriculares de reforzo ou apoio das aprendizaxes afectadas pola situación do terceiro trimestre do pasado curso.

Tal e como recolle a *Memoria do Departamento do curso 2019-2020*, de data 09 de Xullo, “as principais modificacións realizadas na programación efectuáronse non tanto en relación aos contidos como á metodoloxía e organización das clases que pasaron, de un día para outro, de presenciais a telemáticas e a contidos que, do mesmo xeito, pasaron de ser a non ser avaliábles. A continuación detállanse os bloques de contidos que, en cada curso e materia, se viron afectados por esta situación:

1º ESO, Ed. Plástica:

- Elementos expresivos: luz, cor e texturas.
- Comunicación audiovisual.

3º ESO, Ed. Plástica:

- A linguaxe visual.
- Comunicación audiovisual.

4º ESO, Ed. Plástica:

- O deseño industrial.
- O deseño do espacio.

1º BAC., Debuxo Artístico:

- A cor.

1º BAC., Debuxo Técnico:

- Tanxencias e enlaces.

2º BAC., Debuxo Artístico:

- A expresión da subxectividade”.

Á vista do referido, e unha vez analizada mediante as avaliacións iniciais a adquisición real por parte do alumnado dos estándares correspondentes aos bloques de contidos citados, semella que a principal modificación que debería recoller a programación do curso 2021-2022 sería a destinada a reforzar a adquisición de aqueles cuia consecución non sexa apreciable na maioría dos alumnos.

Á espera dos resultados que as citadas probas iniciais arroxen, seméllanos convinte, de entrada, contemplar a posibilidade de realizar cambios na temporalización dos bloques de contidos para reforzar aqueles que se viron afectados pola situación de confinamento. Así, por exemplo:

-En 4º ESO aumentaríamos o tempo adicado aos bloques 1-A LINGUAXE VISUAL, e 4-A COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL, que foron os afectados en 3º ESO.

-En Debuxo Artístico-II, incluíríamos aspectos do bloque 3-A COR de Debuxo Artístico-I durante o desenvolvemento dos dous primeiros bloques 1-A FORMA E O ESPACIO e 2-O CORPO HUMANO.

-En Debuxo Técnico-II ampliaríamos o tempo adicado ao bloque 1-TRAZADOS XEOMÉTRICOS, para reforzar o estudo das tanxencias e os enlaces que se viu afectado no curso pasado pola suspensión das clases presenciais.

3-Aspectos metodolóxicos e curriculares potencialmente afectados pola presente situación epidemiolóxica.

A actual situación provocada pola COVID-19 vai provocar (de feito, está xa provocando) certos cambios nalgúns aspectos organizativos e metodolóxicos. A esperanza nunha posible recuperación da normalidade fainos non recollele aínda na programación máis que como solucións alternativas. En concreto, estes aspectos farían referencia a:

a) A organización do espazo.

Neste curso, e de xeito excepcional, os grupos completos de 3º ESO non van acudir ao aula de debuxo, senón que van permanecer -por razóns sanitarias- no seu propio aula. Isto impedirá a utilización de certos recursos e materiais propios do departamento. Por exemplo, a dotación de canalización de auga imprescindible para a práctica de técnicas pictóricas húmidas. Igoalmente, a imposibilidade de contar no seu propio aula con superficies (tableiros) con que protexer as mesas e poder utilizar instrumentos de corte e materiais adhesivos, complica o desenvolvemento de tarefas basadas no “collage” de formas ou volumes. Polo tanto, e de forma preventiva, non se lles vai encargar a adquisición de ditos materiais (témperas, cartulinas,...) ata comprobar o desenvolvemento da situación. Os traballos e proxectos nos que estaba recollida a utilización de estes materiais, serán, chegado o momento, substituídos por outros similares nos que se utilicen técnicas menos complexas.

b) Agrupamentos de alumnos.

Polo que toca aos grupos das materias optativas (Plástica de 4º ESO, Debuxos Artístico e Técnico de 1º e 2º de Bach.), ao ser xa grupos formados por alumnado de distintos cursos, si van vir ao aula de Debuxo. Esta, sin embargo, está disposta de xeito moi distinto ao habitual: 28 mesas individuais colocadas á distancia preceptiva de 1,5 m entre elas con un documento en cada unha de elas no que consta que alumno/a a utiliza en cada materia. Ademáis, haberá normas organizativas adaptadas á nova situación: as fiestras permanecerán abertas un mínimo de 15 minutos entre clase e clase e as mesas serán desinfectadas en cada cambio de grupo. Calquera prestamo de material entre o alumnado ou uso de material común do aula queda absolutamente prohibido.

Estas medidas van afectar, loxicamente, ao desenvolvemento das clases en maior ou menor medida. Concretamente, os bolques de contidos máis afectados poden ser aqueles nos que se tiñan deseñadas actividades de traballo en equipo, sinaladamente os bloques de comunicación audiovisual de 3º e 4º curso da ESO. Toda vez que estes bloques están proxectados para o final do 2º ou o 3º trimestre, convimos en deixar as actividades tal e como foron proxectadas, en previsión de que poda producirse unha volta á normalidade máis ou menos definitiva. De non ser así, as actividades programadas para estes bloques serán substituídas por outras similares pero para ser realizadas de xeito individual ou con colaboración exclusivamente telemática.

c) Actividades complementarias e extraescolares.

Moitas das actividades tanto complementarias como extraescolares que ven desenvolvendo o departamento nos últimos anos vanse ver probablemente dificultadas pola situación creada pola pandemia. A limitación de aforos, os protocolos que prohiben xuntar a máis dun grupo, etc... van complicar a organización de saídas, visitas a exposicións, festivais, etc, así como a participación en proxectos interdisciplinares dentro do mesmo centro, en horarios e espazos distintos aos habituais.

4-Posibles adaptacións metodolóxicas e dos criterios e instrumentos de avaliación de producirse a necesidade de acollerse ao ensino non presencial.

A posibilidade de que se produza a necesidade de alternar determinados períodos de docencia presencial con outros de docencia non presencial durante o proximo curso 2020/2021, obríganos a elaborar distintas adaptacións da programación contemplando os posibles escenarios en función da situación sanitaria.

1. Actividade lectiva presencial.

Neste primeiro suposto aplicarase a presente programación cos cambios xa expostos neste Anexo.

2. Actividade lectiva non presencial.

No caso de que a evolución da pandemia conduza a un confinamento xeralizado e prolongado no tempo tal e como o acontecido no terceiro trimestre do curso pasado, adoptaranse as seguintes adaptacións metodolóxicas e avaliativas:

Metodoloxía

O feito de que as materias do Departamento, tanto a Educación Plástica como o Debuxo Artístico, e, en boa medida, o Debuxo Técnico, sexan materias eminentemente prácticas que conxugan a adquisición de destrezas coa de contidos, fai que non sexa necesario contemplar tanto grandes cambios curriculares no caso dese confinamento prolongado, como adaptacións nas canles de transmisión de coñecementos.

Loxicamente, esas canles serán preferentemente os recursos dixitais e as distintas actividades que articulan a presente programación serán modificadas, de ser o caso, para poder ser prantexadas, desenvolvidas e avaliadas utilizando tales recursos.

Concretamente, as canles de comunicación co alumnado serán os cursos **Edixgal** para 1º e 3º da ESO e os creados na **Aula Virtual** do centro para o resto dos cursos. Será a través deles por onde, de forma preferente, se producirá:

-A presentación das actividades mediante recursos en rede, facendo chegar a información necesaria para a súa realización achegando o tipo de recursos necesarios: textos, imaxes, enlaces, clases telemáticas, etc.

-O seguimento en liña da realización das mesmas por parte do alumnado.

-A resolución das dúbidas que se lles poidan prantexar aos alumnos, a través da mensaxería de ditas plataformas.

-O envío por parte do alumnado das súas producións para a súa posterior valoración.

-A recepción e avaliación das mesmas, así como a comunicación desta, e das posibles formas de recuperación no caso de resultar unha avaliación negativa.

Ademáis, estas canles de comunicación (Edixgal e Aula Virtual) se complementarán con outras como o correo electrónico (máis adecuado á transmisión de certos formatos como por exemplo o audiovisual), a canle de Youtube do Departamento onde xa aparecen recursos como videotutoriais ou mostras de traballos, e o Espazo Abalar para a comunicación cos pais/nais -sinaladamente no caso de alumnos que non realicen as tarefas e nos alumnos con avaliacións que recuperar-.

Esta metodoloxía contempla sempre a conectividade do noso alumnado, por canto se viu fornecendo de portátiles e conexións, procedentes do noso centro, da Consellería e tamén do propio concello do Porriño a aqueles casos nos que se observou que non dispuñan de medios técnicos. Pero aínda así, e para garantir que estas canles telemáticas resulten válidas chegado o caso, e poidan ser utilizadas convenientemente como medio de comunicación eficaz en ámbolos sentidos (profesorado-alumnado e alumnado-profesorado) estanse a realizar neste comezo de curso nas materias do departamento distintas probas tanto na transmisión de información como no envío e recepción de traballos a través delas, procurando detectar e prestar especial atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e ao alumnado que tivese dificultades derivadas da fenda dixital, .

Avaliación

Como queda dito, as estratexias e instrumentos de avaliación máis adecuados para a consecución dos obxectivos da materia non teñen porque sufrir grandes modificacións máis alá de aqueles que se basan na observación diaria e/ou necesariamente presencial (como os que valoran o procurar e achegar o material necesario ao aula, por exemplo).

As **modificacións**, polo tanto, van ter máis que ver coa especificidade do medio (telemático) a través do que se terán que presentar e avaliar os resultados das distintas actividades. Faranse, así, as modificacións necesarias, para adaptar as distintas tarefas a tal especificidade, de

forma que permitan facer un seguimento do desenvolvemento do alumnado, así como determinar o nivel competencial acadado finalmente.

Con tal motivo, revisarase o deseño de cada actividade en concreto así como o instrumento (rúbrica polo xeral) confeccionado para avaliála, para adecualala a esta nova modalidade de ensino.

Así, por exemplo, poderán substituírse algún dos estándares avaliábles que resulte máis complexo valorar non presencialmente (como o citado de achegar o material ou o que fai referencia a manter limpo e ordenado o lugar de traballo) por outros que si se poidan valorar de forma precisa telemáticamente (como, por exemplo, a puntualidade nas entregas, o rexistro de actividade no propio curso, a participación nas clases virtuais, etc). Igoalmente, poderá variarse a porcentaxe da nota total atribuída a cada estándar, de ser necesario. Por suposto, estas posibles modificacións na avaliación de cada actividade concreta deberá ser exposta no seu prantexamento inicial.

Os traballos recibidos serán cualificados dentro da mesma plataforma virtual. A **cualificación** obtida en cada actividade será comunicada, por tanto, de forma inmediata ao alumnado. Así mesmo, se lles comunicará de forma periódica cal é a nota media que terían en cada momento do curso, potenciando o proceso de avaliación continua.

De tódolos xeitos, o profesorado resérvase o dereito de, nunha hipotética superación da crise sanitaria, e posterior volta ao ensino presencial, solicitar presencial e fisicamente os traballos previamente enviados dixitalmente, para realizar as comprobacións necesarias e, de ser o caso, as modificacións pertinentes na avaliación.

Para rematar, o alumnado con avaliacións suspensas deberá enviar, para a súa **recuperación**, as tarefas cuia falta de entrega ou entrega deficiente constituíu, no seu momento, a causa de dita cualificación negativa.

3. Actividade lectiva semipresencial.

Neste suposto consideraremos a posibilidade de que algún alumno/a teña que permanecer confinado no seu fogar ben por ter sido contaxiado co virus da COVID-19, ben por ser contacto cercano dalgunha persoa contaxiada. Igoalmente, estimaremos a posibilidade de que algún grupo, algún curso ou incluso todo o alumnado sexa confinado durante periodos de tempo pouco prolongados e non definitivos.

De producirse algunha destas situacións, procurarase empregar as clases presenciais para realizar o prantexamento das actividades, achegar a información necesaria e aclarar as dúbidas que poidan xurdir. Igoalmente e, de ser posible, se manterá como preferente a recepción física dos traballos realizados (incluídos aqueles previamente enviados pola rede) para a súa posterior avaliación. Tamén se poderán adicar estas clases presenciais á realización de algunha proba que complemente a cualificación obtida polas achegas telemáticas.

O Porriño, a 27 de Outubro de 2021